

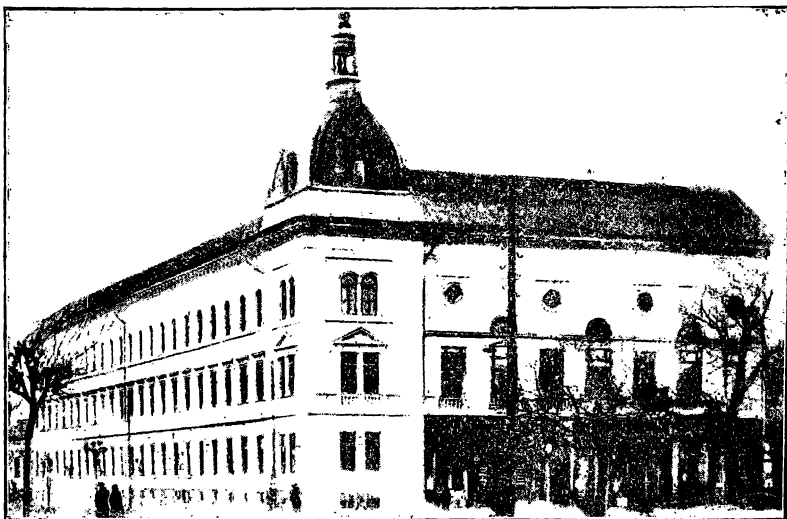
AZ ERDÉLYI  
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET  
THEOLÓGIAI FAKULTÁSÁNAK  
**ÉRTESITŐJE**

AZ 1925—26. TANÉVRŐL.

SZERKESZTETTE:

**Dr. TAVASZY SÁNDOR**

A THEOL. FAKULTÁS IGAZGATÓJA.



A REF. THEOL. FAKULTÁS KIADVÁNYA.

CLUJ—KOLOZSVÁR  
MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINT. R.-T  
1926.

---

Ny. szám 1710.

# Igazgatói évzáró-beszéd

a kolozsvári ref. teológiai fakultás évzáró ünnepélyén  
1926 június 13-án.

Csak most hangzott el az áldás, immáron néhai Nagy Károly püspök ajkáról, amellyel jubiláló intézetünket — Isten nevében — új évtizedek új útjaira bocsátotta s íme! harmincegyedik évünknek is utolsó napjában állunk s hálatelt szívvel, szorongó lelkiismerettel tekintünk vissza annak tovatűnő napjaira. Alázatos szívvel teszünk bizonyosságot az Úr előtt, hogy az Ő kegyelme ez elmúlt évben is összemérhetetlenül nagyobb volt, mint a mi hálánk, szeretete nagyobb, mint a mi hitünk, ereje győzelmesebb, mint a mi reménységünk! Hogy benépesítette az Úr e drága hajlékot ez elmúlt 1925—26. tanévben is! Hallgatóink száma ebben az évben jóval túlhaladta az eddigi évek bármelyikének népességét. Az első félévre beiratkozott összesen 159 ifjú, ebből az I-ső évfolyamra 45, a II-ra 44, a III-ra 38, a IV-re 32. Az első félév végén az I. évfolyamról kimaradt 4, ellenben a II. félévre beiratkozott az I. évfolyamra 47, a II. évfolyamra 43, a III-ra 38, a IV-re 32, tehát a második félévben s így e tanév végén összes hallgatóink száma 160. Ebből 23 királyhágómelléki, jugoszláviai 5, ág. hitv. ev. 4. Miután azonban mind a két egyházkerületben rendkívül nagy a segédlelkész-hiány, ezenkívül internátusi helyiségeink kétharmad részének a CFR által való lefoglalása következtében nagyon sok hallgatóknak nem tudtunk internátusi helyet adni, saját erejükön pedig, szegénységük következtében, nem tudtak a városban elhelyezkedni, kénytelen volt tanári karunk e szorongató szükségek miatt 24 hallgatót exmittálni. Kénytelen vagyok e kérdésnél ez alkalommal is megállani s megállapítani, hogy *lelkésznevelésünk munkájának egyik legsúlyosabb nehézsége a már rendszerré vált exmittálás.* Különösen két okból kell súlyos kifogást emelnem e már-már megrögzött jelenség

ellen. Az első kifogásom az intézet szempontjából az, hogy az *exmittálás károsan hat vissza bentmaradt hallgatóink tekintélyes részére*. Nagyon sokaknak a lelkében egészen tudattalanul azt a vélekedést ébreszti, hogy a teológiai fakultás egész nevelő és oktató munkájában az előadások szorgalmas hallgatása, a kínáló építő-nevelői alkalmakkal való élés, valamint az együttes gyülekezeti élet kisebb jelentőségű, mint a kollokviumok és vizsgák olyan-amilyen letétele, miután azt látják, hogy társaik csaknem egyhatod részének teológus mivolta a litografált kurzusok betanulásának robotjában merül ki. Ezenkívül az év folyamán egyre-másra kibocsátottak távozása egyenesen depri-málta a bentmaradtak jórészét, látván azt, hogy napról-napra való rendszeres munka, tanulás, óralátogatás, nevelő és tudományra-vezérlő professzorok személyes hatása nélkül is sokan, legalább is külsőleg, ugyan oda jutnak, mint azok, akik sok költséggel, jóval több munkával, sokkal kevésbé kényelmes életviszonyok között itt élnek és küzködnek. Nem egyszer kellett tapasztalnom az év folyamán, hogy ezek a tények egyenesen bomlasztólag hatottak egész életrendünkre és rendszeres munkánkra. *A másik veszedelme az exmittálásoknak közvetlenül anyaszentegyházunkat sújtia azáltal, hogy mesterségesen munkál közre lelkészi karunk színvonalának a leszállításában*. Exmittált hallgatóink között akad nem egy, aki pontosan elkészül az előadott anyaggal, de éppen ezeknél kell tapasztalunk különösképen, hogy hiányzik lelkükből az a megfogható, racionálisan ki nem fejezhető, imponderábilis összhatás, amely a legértékesebb és legjelentősebb eredménye teológiai nevelésünknek s amelynek elérése ad erkölcsi jogosultságot teológiai fakultásunknak. *Ezek a magasabb szellemi existenciánkat, tehát jövődönket súlyosan érintő reális indokok kényszerítenek arra, hogy erről a helyről is felhívjam főhatóságunk figyelmét az exmittálás káros hatásaira és kérem a legfőbb illetékeseket arra, hogy, ha kell, nagy áldozatok árán is jöjjenek intézetünknek segítségére, hogy közös erővel segíthessünk e súlyos bajon s küszöbölhessük ki azokat az akadályokat és nehézségeket, amelyeket az exmittálási rendszer támaszt komolyabb kálvinista keresztyén szellemű lelkésznevelési munkák elé.*

Külföldi egyetemeken folytatták tanulmányaikat beiratkozott hallgatóink közül négyen. És pedig egy Hollandiában, három pedig Strassburgban. Végzett hallgatóink közül külföldi

tanulmányúton vannak öten, akik közül egy Strassburgban, egy Zürichben, egy Párisban, egy Skóciában, Aberdeen-ben és egy Princetonban, Amerikában folytattak teológiai tanulmányokat. Hogy ezek milyen odaadással és milyen eredménnyel dolgoztak, azt különösképen a jövődő fogja megmutatni, de velük folytatott levelezéseim alapján máris megállapíthatom, hogy a komoly igyekezet valamennyiök lelkében meg volt és meg van arra, hogy a kínálkozó jó alkalmakkal éljenek és a soha vissza nem térő zavartalan éveiket valóban lelkük elmélyítésére használják.

Intézetünk falai között élő hallgatóink köteleességteljesítése, erkölcsi magaviselete általában kielégítő volt. Ennél többet semmiképpen sem mondhatok, sőt ezzel is valamivel többet mondtam, mint amennyi valóban megilleti ifjúságunk átlagát. Nem annyira az erkölcsi magaviseletet illetőleg, mert ebben a tekintetben évről-évre emelkedik ifjúságunk színvonala, de a köteleességteljesítést illetőleg a nagy többség még csak ott tart, hogy óvatosan vigyáz arra, nehogy valamivel többet tegyen, mint amennyi éppen csak elég. Általában hiányzik a nagy többség lelkéből a személyes érdeklődés és az Isten országa igazságáért való tusakodás és az önemésztő küzdelem. Pedig az igazi theologust az különbözteti meg minden más tudományág tanulmányozóitól és művelőitől, hogy addig nem hagy fel Istenével folytatott tusakodásával, míg meg nem ragadta az Ő áldását. Az igazi theologusnak Jákób példajaként ott ég ajkán és szíve mélyén a tusakodó vallomása: „Nem bocsátalak el téged, míg meg nem áldasz engemet.“ Holt betű, élettelen elmélet, száraz és zörgő üres héj minden theologumena mindaddig, amíg nem érezzük szent valóságként szívünkön Isten áldó keze nyomát. Az igazi theologus Isten áldásának és látásának hatása alatt állandó belső világosságtól ragyog és a küldetés kényszere alatt állandó önemésztődéstől ég. A szív belső világossága, az önemésztő küzdelem és a küldetés kényszere. azok a feltételek, amelyek nélkül nem lehet senki igazi theologus és hivatott pásztor. Az igazi, szívszerinti theologus kezében minden teológiai disciplina, minden részletkérdés, mint Áron kezében a száraz vesszőszál, kivirágzik és új és új, győzelmes és hatalmas erőt fakasztó eszközzé válik.

És jó pásztorrá is csak a jó theologus válhatik, aki küzdött az Ő Istenének áldását, aki szent kényszert hordoz

a szíve mélyén mindig többet tenni, mint amennyire köteleztetem, aki istenáldotta szíve ihletése alatt tartja értelmének fényét, eszének villanását s alkot ítéletet pásztori munkája felől s önfeláldozó akarattal véghez is viszi mindazt, amit Isten akaratául ismert fel. „A jó pásztor életét adja a juhokért. A béres pedig és a ki nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jőni, és elhagyja a juhokat, és elfut és a farkas elragadozza azokat, és elszéleszti a juhokat. A béres pedig azért fut el, mert béres, és nincs gondja a juhokra.“ (Ján. 10:11–13). Oh! jaj nekünk, ha a béreslelkület kerekedik felül mibennünk s alkalmatlanokká tesz az Isten országa igazságának felismerésére és cselekvésére!

El kell ismernem, hogy ifjuságunk nagy többségétől, szive szerint, távol áll a béresi lelkület: csak annyit tenni, amennyi számomra előíratott, de viszont fájdalommal kell megállapítanom, hogy nem tudja kiküzdeni a lehetetlent: *társadalmunk uralkodó közszellemével, konvencióival szemben való függetlenségét*. Amíg pedig ma uralkodó társadalmi közszellemünk előtt nyitva tartja ifjuságunk a szívet, folytonosan a béresi lelkület rettenetes kísértése alatt áll.

*Meg vagyok győződve, hogy minden fokú nevelői munka legnagyobb akadálya, legfőbb ellensége társadalmunk uralkodó közszelleme, amelyet minden rendű ifjuságunk úgy szív magába, mint az utca porát.* És minden nemű nevelői munkát ma különösképen akadályoz és ront, mert ma minden nemű és rangú iskola falai közé úgy beszivárgott, úgy bevonult és annyira uralkodóvá vált, mint még soha. És ez különösképen áll theologus ifjuságunkról, amely életkoránál, főiskolai szabadságánál fogva sokkal közvetlenebb kapcsolatban él a külső társadalommal, mint középiskoláink ifjúsága, pedig semmiféle rendű és rangú ifjuságra nem annyira káros és mérgező, mint épen theologus ifjuságunkra nézve. Meg vagyok győződve, hogy ifjuságunk legtöbb fogyatékosága a társadalmunk uralkodó közszellemének a hatása alatt fejlődik, erősödik és folytonos küzdelmünk dacára is, virul. A kifelé való élés és a hivalkodás, a felszínesség és a léhaság, a szellemi erőfeszítéssel nem járó szorakozások keresése, valamint a személyes odaadás nélkül végzett munka: mind uralkodó társadalmi közszellemünk markáns jellemvonásai. A csak ujság-olvasásban élő társadalom hatása alatt az ifjuság sem tud

eljutni a súlyosabb tartalmu könyvek olvasásáig ; a csak peron-irodalmi termékeket kedvelő társadalom hatása alatt az ifjuság sem tud a könnyü természetü irodalmon tulmenni ; a miveltséget csak színházzal, divattal, báli és port eseményekkel értékelő társadalom hatása alatt hogyan tudjon ifjuságunk a klaszikus alkotások, nagy világ-törekvések, az Isten országát szolgáló világszolidaritási mozgalmak, vagy sajátos nemzeti létünk erkölcsi törvényeit kibontakozásra segítő és a jövendő „lelki“ magyarság kiépítését szolgáló missziók magaslatáig emelkedni ?

Távol áll tőlem az a gondolat, hogy ifjuságunknak a társadalmunktól való elkülönítését sürgetném, sőt kálvinista keresztyénségem arra késztet, hogy Krisztus által megszentelt szivü ifjuságunkat ott lássam, a társadalmi élet kapcsolataiban, de nem mint társadalmi közszellemünk rabszolgáit, hanem *mint egy magasabb világ representánsait, akik minden kirívó, kegyeskedő modor nélkül, magukat függetlenítve minden konvenciótól, szabadon, keresztyén erkölcsi autonomiával és evangéliumi szellemü kritikával állanak szembe társadalmunk konvencionális követeléseivel és elsilányító és felszínességre nevelő lelkületével, gondolkozásával és világnézetével.* Fakultásunk egész nevelői szelleme arra irányul, hogy olyan autonom, alkotó szellemü vezetőket, pásztorokat, orvosokat adjon ennek a mi társadalmunknak, akik a hit fejedelmére : Krisztusra nézve alakítják a reájuk bizott lelkeket, akik az Isten országa örök törvényeire nézve építik társadalmunkat. Olyan szellemi hősoket akarunk nevelni, akik kész valóságként ragyogó tervekre néznek s akik e terveket szivükben készen hordozzák, mert valósággá lett számukra a Krisztus, a második Ádám, az istenember s jelenvaló hatalommá lett az Ő dicsőséges országa mint akaratanak világot átfogó szelleme.

Ennek az évnek munkáját Isten által folytattuk. Amit tettünk általa tettük s ime! most is Ő elé helyezzük e munkát s teljes bizalommal van tele a lelkünk, hogy Ő fel fogja használni az Ő dicsőségére. Bizalommal van tele a lelkünk, hogy ifjuságunknak erejét és gyöngéit egyformán fel fogja használni az Ő akarata érvényesítésére. Bizalommal állunk Ő előtte, hogy emberi szemeink előtt ifjuságunk leggyöngébbnek látszó tagjait is hasznos és áldott eszközévé teszi az Ő végtelen kicsiny tettekből, alkotásokból, végtelen kicsinynek látszó szolgálatokból felépülő végtelen nagy világteremtő mun-

kája számára. A kegyelmes Isten szeretete kísérfje ifjuságunk ama tagjait, akik most lépnek ki arra a felséges munkamezőre, amelyre Isten őket öröktől fogva elválasztotta. Utravalóul csak annyit kívánok szívükbe vésni, hogy a küzdelmek, a harcok, a viaskodások, a súlyos próbák és szenvedések között soha se felejtsek el, hogy Isten az embert nem boldogságra teremtette erre a földre, hanem az Ő igazságának és dicsőségének szolgálatára. Azoknak pedig, akik itt maradnak csak annyit, hogy hátralévő idejüket nézzék úgy mint Isten által felkinált újabb drága alkalmakat s használják hálattel szívvel Istennek a Krisztusban megjelent örök igazsága megismerésére!

És végül hadd vessek egy pillantást ifjuságunk munkatársaira, pásztoraira és vezetőire!

Mindjárt az 1925—26. tanév elején az a nagy veszteség érte intézetünket, hogy *Dr. Mátyás Ernő* székelyföldvári lelkes, az újszövetségi tudományok helyettes tanára lemondott intézetünknel viselt állásáról, miután a sárospataki theol. akadémia rendes tanárául hívta el. *Dr. Mátyás Ernő* három évig állott intézetünk szolgálatában s mint Isten országának komoly, odaadó, hűséges és sokrahivatott munkását ismertük meg. Isten áldása kísérfje új munkakörében!

A *Dr. Mátyás Ernő* helyét *Maksai Albert* atyánkfiával töltötte előljároságunk. Áldjuk az Istent, hogy benne intézetünk szelleméhez, hagyományaihoz és jóhírnevéhez méltó munkatársat nyertünk.

Alig, hogy kezdetét vette tanévünk második szemesztere, elvesztettük anyaszentegyházunk első órállóját, intézetünk főpásztorát: *Nagy Károly* püspököt. Évmegnyitó ünnepélyünkön és intézetünk harmincéves jubileumi ünnepefjén a mi katedránkról hirdette utolsó alkalommal az ígét s esedezett könyörgeésével miérettünk az Urhoz. Huszonhárom évig állott intézetünk szolgálatában, mint professzor s nyolcéves püspöksége alatt intézetünk élén, mint főfelügyelő. Komoly próféfai szolgálatot végzett mindenha s anyaszentegyházunkért vérzett élete utolsó percéig. Szent öröksége számunkra az, hogy benne látjuk a mártíromságra kész erdélyi magyar kálvinista pásztor ma érvényes eszményképét!

Isten akarata előtt meghajolva s az ő sürgető szolgálatának gondjától hajtatva 1926. ápr. 17-iki egyházkerületi közgyűlés újból intézetünk felé fordult s ismét sorainkból hívta



el azt a férfiut, akinek szívére helyezte a legfőbb őrállás gondját: *Dr. Makkai Sándor* a szisztematika-theologia professzora személyében. Ezzel kivált intézetünk közvetlen munkásainak sorából s bár büszkén tartjuk nyilván az Ő nevét intézetünk történetében, mégis féjdalommal nélkülözzük az ő, közöttünk mindig vezető szerepet vivő szellemét! Áldjuk az Istent, hogy, mint intézetünk főfelügyelőjét mégis hozzánk kapcsolta s ha nagy gondjai el is szakítják időnként mitőlünk, bízunk abban, hogy intézetünk még nagyobb gondjai és érdekei újból és újból visszatérítik figyelmét, érdeklődését és munkás akaratát mihozzánk! Szívünk őszinte testvéri szeretetével köszöntjük Őt, a távozó professzort és az új főfelügyelőt!

Isten megújító kegyelmét tapasztaltuk ez egész éven át. Isten arra méltatott, hogy vett tőlünk s szeretetével folyton hozzánk fordult, hogy nem szünt meg adni is minékünk.

Az Ő folyton megújító kegyelmét áldva és meg nem szünő kegyelmében bizakodva és reménykedve az 1925—26. tanévet ezennel bezárom!

*Dr. Tavaszgy Sándor.*

## Az intézet állapota.

### A) Szellemi állapot.

#### a) Hatóságok, tanárok.

1. Az intézet tanulmányi felügyelője: *Nagy Károly* az erdélyi egyházkerület püspöke 1926. február 16-án hazatért a mennyei hajlékba. Elvesztése felett nem győzünk eleget szomorkodni. Harcos, kálvinista aktivitással teli egyéniségének kiszólitatása egyetemes vesztesége anyaszentegyházunknak. 1926. április 17-én az egyházkerület *Dr. Makkai Sándort* választotta püspökévé s így benne új tanulmányi főfelügyelőt nyert theol. fakultásunk.

2. Az intézet előljáróságának tagjai az 1923—27. évi ciklusra választva az 1922. július 15—17-iki egyházkerületi közgyűlés által: Főgondnok *Ugron István*, aki azonban f. évi május 26-án tartott előljárósági ülésőnkön állásáról lemondott, helyébe az 1926. június 19-iki egyházkerületi közgyűlés *Báró Kemény Pál* egyházmegyei főgondnok urat választotta, aki f. évi július 2-án tartott előljárósági ülésen esküjét letette és állását elfoglalta. Gondnok: *Dr. Grandpierre Emil*, aki már a múlt év folyamán eltávozott Erdélyből s így gondnoki állásáról lemondott. A gondnoki székbe az egyházkerületi közgyűlés 1926. június 20-án *Dr. Kovács András* előljárósági tag urat ültette s az így megüresedett előljárósági tagságra ugyanazon egyházkerületi közgyűlés *Dr. Vékás Lajos* urat választotta meg. Az előljáróság így a főgondnokon és gondnokon kívül a következőkből áll: Világi tagok: *Dr. Filep Gyula*, *Kovács Dezső* és *Dr. Vékás Lajos*; lelkészi tagok *Vásárhelyi János*, *Vásárhelyi Boldizsár*, *Sófalvi Károly*, *Dr. Gönczy Lajos* és *Hegyi András*. Tanártagok *Dr. Tavaszgy Sándor*, *Dr. Imre Lajos*, *Dr. Makkai Sándor* és *Dr. Kecskeméthy István*.

3. Az intézet tisztviselői az 1924. július 1-től 1928. június 30-ig terjedő ciklusra *Dr. Tavaszgy Sándor* igazgató, *Dr. Imre Lajos* gazdasági felügyelő; könyvtári felügyelő *Dr. Tavaszgy Sándor*, előljárósági jegyző *Dr. Imre Lajos*. Ig. tanács ezeket a választásokat 4153—1924. I. szám alatt hagyta jóvá. Internátus-konviktusi felügyelőül előljáróságunk 1925. szeptember hó 5-én *Maksay Albert* teológiai helyettes-tanár atyánkfiát választotta meg, amely választást Ig.-tanács 8612—1925. I. szám alatt kelt leiratával hagyott jóvá.

4. Az intézet egyházkerületi képviselője *Dr. Kecskeméthy István* ny. r. tanár.

5. Tanári kar:

1. *Dr. J. A. Cramer*, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár, megválasztatott az 1921. jul. 2-iki ker. közgyűlés által, mint erdélyi református egyházunk kiváló barátja és pártfogója s az őskereszténység történelmének elsőrangú szaktudósa.

2. *Dr. Tavaszgy Sándor* igazgató, a kereszténység történetének nyilván. rendes tanára, könyvtáros, egyházkerületi képviselő, egyházmegyei tanácsos, presbiter, az egyházker. belmissziói-parochiális könyvtár-bizottságának, az „Erdélyi Irodalmi Társaság“-nak, a „Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság“-nak, rendes tagja, a „Református Szemle“ felelős-, „Az Út“ társ-, a „Minerva Könyvtár“ egyik szerkesztője, az „Erdélyi Irodalmi Szemle“ „Pásztortűz“ munkatársa. Szolgálati éveinek száma 6, intézetünknel működik 1920. június 1. óta.

3. *Dr. Kecskeméthy István* a keleti nyelvek és ó-szövetségi tudományok nyilván. rendes tanára, egyházker. képviselő, az „Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségé“-nek elnöke, presbiter, szolgálati éveinek száma 31. Intézetünknel működik 1895. szept. 1. óta.

4. *Dr. Makkai Sándor* a vallásbölcsezet és keresztén hittan nyilván. rendes tanára, az erdélyi ref. egyházkerület püspöke, a kolozsvári ref. kollégium előljáróságának, a Szeretetház keblői tanácsának tagja, egyházmegyei tanácsos, presbiter, az egyházker. nyugdíj-bizottság, a kerületi belmissziói bizottság tagja, az „Erdélyi Irodalmi Társaság“-nak és a „Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság“-nak rendes tagja, „Az Út“ felelős szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 9, intézetünknel működik 1918. szept. 1. óta.

5. *Nagy Géza*, magyarbikali ref. lelkész, theol. m. tanár.

6. *Dr. Imre Lajos*, a gyakorlati theológia nyilv. rendes tanára, gazdasági felügyelő, előjárósági jegyző, egyházmegyei belmissziói előadó, az egyházker. tanügyi bizottság tagja, az egyházker. belmissziói bizottság előadója, „Az Út” társ-, az „Ifjú Erdély” főszerkesztője. Szolgálati éveinek száma 5, intézetünknel működik 1921. szept. 1. óta.

7. *Dr. Gönczy Lajos* dési ref. lelkész, theol. magántanár, a filozófiai-pedagógiai tanszék helyettes tanára, az „Egyházi Közélet” szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 3, intézetünknel működik 1923. február 1. óta.

8. *Maksay Albert* theol. magántanár, az újszövetségi tanszék helyettes tanára. Intézetünknel működik 1925. szept. 1. óta.

9. *Dr. Filep Gyula* egyetemi magántanár. volt vármegyei főorvos, a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára, Szolgálati éveinek száma 24, intézetünknel működik 1902. óta.

10. *Nagy Gerő* az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922. április óta.

11. *Olimpiu Boitos* a román nyelv helyettes tanára. Intézetünknel működik 1 év óta, mint dr. Jonescu Péter kinevezett rendes tanárnak a kultuszminiszterium 49746—1925. szám alatt kelt kinevezése alapján megbízott helyettes tanára.

12. *Dr. Császár Károly* ref. leánygimnáziumi rendes tanár, a német nyelv tanítására az előjáróság által megbízott tanár.

13. *Dr. Kováts János* a francia nyelv tanítására az előjáróság által megbízott tanár.

14. *Csűrös Blanka* okl. tanítónő, az angol nyelv tanításával az előjáróság által megbízott tanár.

## b) Hallgatók.

Beiratkozott az I. félévben 159 theológus, a II. félévben 160 theológus, tehát 20-al több, mint a múlt évben.

Ebből az első félév elején 32 negyedéves, 38 harmadéves, 44 másodéves, 45 első éves volt, a második félév végén 32 negyedéves, 38 harmadéves, 43 másodéves, 47 első éves. Exmittáltatott 14 negyedéves, 10 harmadéves. Külföldön tanult 3 negyedéves, 1 harmadéves. Kilépett 4 első éves. Evangélikus: 1 első éves, 2 másodéves és 1 negyedéves. Tanulmányait összeszевontan végezte 2 I.—II. éves hallgató. A hallgatók nyelvismerete németül beszél 8. A német, angol és francia nyelvet

nagyon szép eredménnyel tanulták az önként vállalkozók és pedig tanulták a német nyelvet 22, az angolt 12, a franciát 22. A román nyelvet kötelezően tanulták valamennyien, kollokvium kötelezettséggel.

A hallgatók illetékessége erdélyi 131, királyhágómelléki 24, jugoszláviai 5.

## B) Anyagi állapot.

### a) Jelentés az intézet anyagi állapotáról.

1. Intézetünk vagyona áll két házból, az egyikben az intézet van elhelyezve, a másik a C. Victoriei 42. sz. bérház, melyet jelenleg a rendőrség, városi orvosi hivatal, bejelentő hivatal és postahivatal bérel. Az intézet épületén jelenleg teher nincs, amennyiben a tanév folyamán a fennállott 154.181 lei bekebelezett jelzálog követelést az egyházkerületnél kezelt betéti vagyonunkból kifizettük s gondoskodni fogunk, hogy ezen így kölcsönként összeget minél előbb visszafizessük. Az intézet vagyonát képezi még 16 hold 854 □-öl földterület, amelyből 15 hold 467 □-ölet kisajátítottak; erre vonatkozó felebbezésünk még mindezeideig érdemben elintézve nem lett. Betétekben az intézet vagyona az egyházkerületnél 175.985 lei 55 b.; helybeli pénztézeteknél 73.832 lei; járadékok: 16 drb. Bethlen-kollégiumi ösztöndíj à 100 lei; államsegély, mely az idén 597.012 lei volt; egyházmegyei ösztöndíjak, melyek még ez ideig nem folytak be pénztárunkba; értékpapirokban 61.018 lei, melyből 57.350 lei nem kamatozó hadikölcsönkötvény a többi jelzálogkötvény és részvény alacsony kamatokkal.

2. E vagyonból gyümölcsöző az ingatlanok bérjövödelme, mely ez évben 428.200 lei; kamatjövödelem félévi elszámolás alapján 6973 lei; járadékokból 116 lei. E vagyont az előjáróság kezeli a gazdasági felügyelő tanár által.

3. Tandíjából nincs jövödelem, mert ilyent a protestáns hallgatók nem fizetnek; más hallgatónk nem volt,

4. Az 1925—26. évi költségvetés főbb tételei: a) Szükségletek: személyi kiadások 762.012 lei; ösztöndíjak és pályadíjak 3160 lei; fűtés és világítás 319.986 lei; karbantartás 45.000 lei; rovatlok 75.070 lei. b) Fedezet: kamatjövödelem 27.585 lei; díjak 200.286 lei; bérjövödelem 428.200 lei; segélyek 635.952

lei. Szükséglet főösszege 2,297.703 lei 82 bani. Fedezet főösszege; 2,300.173 lei.

5. Az év folyamán perselypénzekből bejött adományok az urvacsorai felszerelési alapra fordítottak.

6. Tanáraink az egyházker. nyugdíjintézetnek kötelezett tagjai járulékaikat, valamint az intézet részéről köteles járulékokat a kerületi pénztárhoz fizetjük be.

7. A tanári tanulmány-alap ez évben a hozzá csatolt díjakból 6547 leire növekedett.

8. Hallgatóink segélyezésére ez évben is fordítottunk az adomány-számlán levő összegből, ezenkívül a Rockefeller segély-alapból 7 theológiánkon tanuló ifjunak és 1 külföldön tanuló ifjunak folyósítottunk tanulmányi segélyt.

## **b) Jelentés az intézeti internátus és konviktus állapotáról.**

Az internátusba felvett növendékek száma az I. félév kezdetén 106 volt, időközben kimaradt 4, a II. félévben viszont ujonnan felvétetett 6 növendék, tehát az év végén a létszám 108 volt. Minthogy azonban internátusunk egy részét a CFR. számosztálya és mérnöki osztálya még ebben az évben is lefoglalva tartotta (s részben tartja), — az I. emelet keleti szárnyán 12 szobában, a nyugati szárnyon a lakószobává átalakított egyik tanteremben s a II. emeleten a CFR.-től a tanév elején visszacapott 4 szobában is összesen csak 101 bentlakó számára volt hely. Ezért a ref. kollégium előljáróságával kötött egyezés alapján az oltani internátusban is berendeztünk egy 10 ágyas szobát. A 108 internátusi tag közül 99 a theológián, 9 pedig a kollégiumban nyert elhelyezést. Az 1925—26. tanévben az internátusi díj fejenként 2400 lei volt, egész iskolai évre.

Az internátusi berendezési tárgyak a tanév kezdetén teljesen restaurált állapotban adattak át rendeltetésüknek. A szekrényeket és asztalokat újra festettük, az arra szoruló ágyakat új sodronybetéttel láttuk el, a régi székeket újakkal cseréltük ki. A butoroknak ez a jókarba helyezése némileg javította és könnyítette a növendékek internátusi életét s egy kevésbé csökkentette a meglehetősen zsufoltan való együttélés helyzeti hátrányait.

Az internátusi tagok kivétel nélkül theológiai hallgatók voltak. Egymásközötti érintkezésük, a rendtartási szabályokhoz

való alkalmazkodásuk és magaviseletük ellen súlyosabb kifogás nem merült fel.

A konviktus üzeme 98 tagal kezdődött, de csakhamar 104, második félévben pedig már 105-re emelkedett a létszám. (A konviktusban étkezők naponkénti átlagos létszáma mindazonáltal ténylegesen nem igen haladta meg a 102 főt, mert betegség és szabadságolás címén néhány növendék rendszerint hiányzott.) Az egész évi konviktusi díj fejeként 4000 lei készpénz, 150 kg. búza és 10 kg. zsír volt. A búza készpénzzel való megváltási értékét 1430 leiben, a zsírét 800 leiben állapítottuk meg. Az ellátás az aránylag mérsékelt díjhoz képest úgy az ételek ízletes elkészítése, mint mennyisége tekintetében kielégítőnek volt mondható, annak dacára, hogy egyes élelmickek (hus) árában a tanév folyamán közel 100 százalékos emelkedés mutatkozott. A konviktus ez évben is házi kezelésben volt, a theológiai háznagy és neje lelkiismeretes, odaadó, a növendékek javát és az intézet érdekeit egyaránt szem előtt tartó vezetése s az internátus-konviktusi felügyelő tanár ellenőrzése alatt.

A bevételezendő internátusi díjak 1925—26. évi egész összege 232.029 lei, a konviktusi díjaké 419.058 lei, a terményé 206.635 lei értéket képvisel. Ezekből befolyt internátusi díjakban 225.117 lei, konviktusi díjakban 401.831 lei. Terményben beszolgáltattak 150 kg. búzát 1430 lei értékben és 6480 kg. 5184 lei értékben. Termények pénzzel való megváltása fejében befizettek 194.446 leit. A be nem folyt hátrálékok összege internátusi díjakban 6912 lei, konviktusi díjakban 17.227 lei, terményekben 5575 lei. A hátrálékosok kötelezték magukat, hogy tartozásukat a következő tanév kezdetére kiegyenlítik.

Segélyben kiosztatott: adomány-számláról két izbeni alkalmi segélyül 68.800 lei. A királyhágómelléki egyházkerület által a fenhatósága alá tartozó területekről beiratkozott hallgatók számára adott segély 50.000 lei; ugyancsak a királyhágómelléki hallgatóknak a Várady-alapból 14.500 lei. Teljes díj méntességet élvezett 3 hallgató, ingyenes internátusi lakást 1 hallgató, részben a gazdasági, részben az internátus-konviktus pénztár terhére, 30.090 lei értékben. Rockefeller ösztöndíjat kapott 8 hallgató, egyenként 14.087 lei összegben, összesen 98.609 leit. Legációkból 601.8941. folyt be. Amint a számok mutatják, a hallgatók által élvezett anyagi segélyek teljes összege az egész évi összes

internátus-konviktsusi költségeik kétharmad részét meghaladja. Ez a jelentékeny támogatás nagy mértékben enyhítette azokat a nehézségeket, melyek az általános gazdasági helyzet súlyos voltából kifolyólag hallgatóinkat is terhelik.

### c) Tan- és nevelőeszközök.

a) A tan- és nevelőeszközök között, különösképpen az akadémiai jellegű oktatásra és nevelésre nézve, a legfontosabbak a jól berendezett és megfelelően felszerelt tanulmányozó helyiségek. És ezeket ebben az évben is teljesen nélkülöznünk kellett. Nem tartozik ide, csupán megemlítem itt is, hogy maguk a professzorok is, bár természetbeli lakásokat élveznek, valóságos nomádok voltak egész éven át s hol a könyvtárban, hol az egy-két hivatalos helyiségben voltak kénytelenek meghúzódni, hogy tanulmányaikat végezhessék, miután a rekvirálások következtében népes családjaikkal két-két szobában kényszerítették élni. Ugyanígy voltak hallgatóink is, akik zsúfolt lakószobáikban az ágyak, az asztalok és székek tömkelegétől alig tudtak mozdulni s levegő nélkül, a zsúfoltság okozta sok jévés-menés, zaj és mozgalmasság miatt tökéletesen nélkülöztek a tanulmányozáshoz szükséges nyugalmat és csendet. Ebben az évben is kénytelenítve voltunk egyik tanteremünket internátusi célra átengedni, így egy tanteremre és a díszteremre szorult intézetünk közel 100 heti óraszámnak az elhelyezésénél. Az előadásokról kijövő hallgató ugyan hol húzhatta volna meg magát, ha most szorgalmasan tanulmányaiban kívánt elmélyülni? A lakószobájába nem mehetett, ott annyian nyüzsögnek a felhasznált levegőben, hogy ott elmélyülten tanulni lehetetlen volt; a könyvtárba nem mehetett, mert ott nincsenek megfelelő olvasó szobák, tanulmányozásra alkalmas helyiségek. Nem maradt más hátra, mint, vagy a tanteremben maradni, amíg ott is maradhatott, vagy a városon keresztül, sok időpazarlással az egyetemi könyvtárba menni, vagy, ha az idő alkalmas volt rá, temetőkertekbe, messzeeső mezőkön keresni menedéket.

Szépen fejlesztett könyvtárunk az ifjuságra nézve szinte hasznavehetetlen az olvasó szobák hiánya folytán. A tudományos szemináriumok munkája meg van bénítva, ismét csak a helyiségek hiánya miatt. A hallgatósággal való baráti együttlét lehetetlen, mert a professzoroknak nincs, hol tanítványaikat



fogadhassák, sem a privát lakásukon, sem az intézetben. Egész nevelő munkánk, intenzívebb tudományos oktatásunk előtt, a lakásrekvirálások, foglalások következtében, a legsúlyosabb nehézségek tornyosulnak. De még, ha visszaadatik rendeltetésének egész épületünk, akkor is, ha egyáltalán adunk valamit a komolyabb lelkésznevelésre, intézetünk épületét ki kell bővítenünk s a lakószobákon és tantermeiken kívül megfelelő szemináriumi helyiségeket és tanulmányozó-, olvasó szobákat kell építenünk, hogy hallgatóink valóban otthon találjanak intézetünkben s nehéz prófétai küzdelmeikre teljes felkészültséget nyerjenek falaink között. Előljáróságunk meg is kereste az egyházmegyét, hogy adományaikkal tegyék lehetővé terveink keresztülvitelét. Hogy mennyi megértéssel fogják ügyünket felkarolni, azt ma még nem tudjuk, reméljük azonban, hogy minden egyházmegye minden gyülekezete meg fogja érezni, hogy a fakultás gondja az ő gondja, aminthogy az egyház egyeteme a gyülekezeteké és a gyülekezetek az anyaszentegyház egyeteméé.

b) Könyvtárunk állapotáról a következőket jelenti a könyvtár felügyelő-professzora Az 1925—26-ik év végén könyvtárunk állaga 15.523 mű 26.323 kötetben. Ez évi gyarapodás 445 mű 751 kötetben. Ebből vásárlás útján szereztünk be 166 művet 282 kötetben, adományozás útján nyertünk 279 művet 469 kötetben. Adományoztak Az Amerikai Biblia Társulat 2 művet (Ó- és Új-szövetség eredeti nyelven) 102 kötetben (illetőleg ezek beszerzési árát), „Az Út” és „Református Szemle” szerkesztősége 51 művet 63 kötetben, a brassói egyházközség 1 művet 1 kötetben, Dr. Imre Lajos 5 művet 5 kötetben, Dr. Kecskeméthy István 1 művet 1 kötetben, a közoktatásügyi miniszterium 2 művet 2 kötetben, Dr. Makkai Sándor 3 művet 3 kötetben, Dr. Révész Imre debreceni lelkész, egyházker. főjegyző 5 művet 5 kötetben, Dr. Mátyás Ernő sárospataki theol. prof. 5 művet 5 kötetben, Nagy Elek nagybacsoni lelkész 1 kéziratos művet 1 kötetben, néhai Nagy Károly püspök hagyatékából 190 művet 268 kötetben, M. Nagy Ottó theologiai hallgató 1 művet 1 kötetben, Pap József lelkész 1 művet 1 kötetben, Szabó Attila 1 művet 1 kötetben. Dr. Tavaszy Sándor 2 mű 2 kötetben, F. M. Th. Böhl dr. groningeni (Hollandia) prof. 1 mű 1 kötetben, Charles S. Ur 1 mű 1 kötetben és Járosi Andor kolozsvári ev. lelk. 5 mű 5 kötetben. Muzeumok és Könyvtárak orsz. tanácsa 1 mű 1 kötetben. A nagylelkű adományozók fogadják ezúton is köszönetünket.

## II.

# Az intézet működése.

### A) Adatok az 1925—26. tanév történetéhez.

1. Az 1925—26. tanév ünnepélyes megnyitása 1925. okt. 4-én ment végbe, a fakultás 30 éves fennállásának jubileumával kapcsolatosan. A jubileumi alkalom különösen ünnepélyessé tette évmegnyitó ünnepélyünket, annyira, hogy dísztermünk alig volt képes befogadni a helyi magyar közönséget és a messzi vidékekről összesereglett hálás tanítványok boldog, övendező seregét. A jubileumi ünnepély 4-én, vasárnap, délelőtt fél 11 órakor vette kezdetét. Dísztermünk már nagyon korán megtelt az érdeklődők, a volt tanítványok, tisztelgő és üdvözlő küldöttségek tömegével. A közös gyülekezeti ének után immár néhai *Nagy Károly* püspök lépett a szószékre s mélyen megindult lélekkel mondott hálát a kegyelmes Istennek azokért a nagy áldásokért, amelyeket ez intézet által adott s amelyeket ez intézet vett nagy személyekben, tanítványok seregében és a szent és áldott feladatokban. Imádság után a II. Kor. 1:3—7 alapján tartott prófétai erejű bibliamagyarozatot, amely után megáldotta intézetünket és annak új, jövőző munkáját. *Nagy Károly* püspök ez alkalommal utoljára állott azon a szószéken, amelyről évtizedeken keresztül akkora hatalommal és erővel hirdette Istennek igéjét. — Az elhangzott imádság, ige és áldás után a Magyar Zenekonzervatórium Vegyeskara énekelte „El nem hagyom az Istent” kezdetű énekszámot *Rezik Károly* konzervatóriumi igazgató dirigálásával. Ezt követte *Dr. Tavasz Sándor* igazgató ünnepi beszéde, „Multunk öröksége és örökségünk szelleme” c. alatt, amelyben részleles történelmi áttekintést adott fakultásunk alapításának belső és külső körülményeiről és lefolyt 30 évének életéről, felmutatta azoknak a kiváló vezéregyéniségeknek lelki képét, akik a 30 év lefolyásá-

nak ideje alatt beleszótték szívük legszentebb érzéseit és legáldottabb törekvéseiket ennek az intézetnek az életébe és végül kitekintést adott azokra a magaslatokra, amelyek multunkban gyökereznek és amelyek, mint kötelező célok állanak jövőnk előtt. (A beszéd megjelent a „Református Szemle“ 1925. évfolyama 42—44. számaiban, valamint önállóan is különnyomatban.) Az igazgatói ünnepi beszédet követte Nagy Károly püspök imádsága és áldása, amellyel megáldott intézetünket és annak jövőnk munkáját.

A délelőtti ünnepség második részét ugyancsak a díszteremben, nyomban követte az előljárósági diszközgyűlés, amelyet ugyanazon fényes közönség jelenlétében Ugron István főgondnok nyitott meg rövid, frappáns és erőteljes beszéddel, amelyben a fakultás multját és küzdelmes jelenét ecsetelte. Az elnöki megnyitó után dr. Imre Lajos, előljárósági jegyző, a következő határozati javaslatot terjesztette elő

Az előljáróság 1. Isten iránti hálával ismeri el és köszöni meg Istennek azt a kegyelmét, mellyel ez intézetet 30 esztendő multja minden eseményei között oltalmazta, azzal a kiváltsággal, hogy Isten országa és Anyaszentegyházunk számára munkásokat nevelhessen, fölruházta, erdélyi egyházkerületünk és egész romániai magyar református egyházunk világító szövetségévé tette és kéri Isten kegyelmét, hogy jövőnk munkásságában annak nehézségei és próbái közt szent kezével oltalmazza s szent lelkével erősítse, hogy hivatásának teljesítésében soha engedetlen ne legyen a látás iránt, melyet Isten lgéjében neki mutat, sőt inkább az intézet vezetői és hallgatói a Krisztus szolgálata iránti vágytól betöltve és összekapcsolva szolgálhassák az Evangélium terjesztésének ügyét. 2. Isten iránti hálával, de egyben szomorúsággal emlékezik meg mindazokról, akik ez intézet tanárai és tanítványai közül e három évtized alatt vagy az örökkévalóságba átléptek, vagy az intézet kebeléből eltávoztak, különösen az intézet nagynevű alapítójáról, Szász Domokos és annak első igazgatójáról, dr. Kenessey Béla püspökről, magasztalva a kegyelmet, mely magát bennük megdicsőítette. 3. Ezen alkalommal begyűlt adományok összegéből külön alapot létesít azon feltétellel, hogy ennek kamatai évről-évre egy, a tanári kar által javasolt és megnevezett szegénysorsú és jóelőmenetelű theológus ifjú intézeti díjára fordíttassanak.

A határozati javaslatot az előljáráóság egész terjedelmében magáévá tette.

Utána *Nagy Károly* püspök az erdélyi ref. egyhker. nevében üdvözölte a theológiát s bejelentette, hogy Teutsch evangélikus püspök és az ág. hitv. ev. egyház konzisztóriuma részéről is érkezett üdvözlő átirat. Majd a tisztelgő küldöttségek üdvözléseire került a sor. *Ferencz József* unitárius püspök az unit. theológia, főgimn. és egyházköztség üdvözlését, tolmácsolta. *Br. Jósika Gábor* a róm. kath. egyház nevében, *Járosi Andor* lelkész a kolozsvári evangélikusok nevében beszélt. A kolozsvári ref. egyházköztséget *Vásárhelyi Boldizsár* képviselte. Gróf *Bethlen György* a kolozsvári ref. kollégium, *Fejes Áron* rektor pedig a nagyenyedi Bethlen-kollégium üdvözlő jókívánatait adták át. Beszéltek még: dr. *Váradi Aurél* a Magyar Párt, *Sándor József* az EMKE., *Dózsa Endre* az E. I. T. nevében, *Csűrös István* a 30 évvel ezelőtt első izben diplomát nyert theológusok, míg *Nagy Ottó* a jelenlegi növendékek hálájának és jókívánatainak adtak kifejezést.

Azután felhangzott a zsoltár: „*No minden népek, dicsőítétek az Istent!*” s a délelőtti ünnep közönsége eloszlott.

Volt tanítványok küldöttsége tisztelgett még *Nagy Károly* püspök, a theológia volt igazgató-professzora, továbbá dr. *Kecskeméthy István* professzor előtt. *Nagy Károly* püspökhöz *Hegyi András*, dr. *Kecskeméthyhez Kádár Géza* szóltak a küldöttség nevében. *Szabó Endre* a királyhágómelléki kerületben munkálkodó volt kolozsvári theológusok nevében köszöntötte *Nagy Károly* püspököt.

Délután 2 óraker közebed volt a Központi-szállóban, mely körülbelül 4 órág tartott. 5 óraker az ünneplők testületileg kivonultak a temetőbe, hol az utódok hálájának lerovásául *Szász Domokos* és dr. *Kenessey Béla* püspökök sírján koszorút helyeztek el. Az emlékbeszédeket *Csia Pál*, illetőleg *Farkas Albert* tartották.

Este 6 óraker ismét a theológia dísztermében gyülekezett a közönség, ezuttal akadémiaker estélyre, melyen dr. *Makkai Sándor* püspökhelyettes az erdélyi szellemről tartott előadást. Alapgondolata az volt, hogy Erdély földrajzi helyzeténél fogva — Kelet és Nyugat összekötő pontján — *örtornya a nyugati civilizációnak*. Itt mindig különös emberi öntudatra ébred mindenki, aki a közéletben szerepet vállal. Erdély sorsdöntő problémája: a

végletek között a középútat keresni és az aranyhidat megépíteni. Erdély népe szegény volt és szegény maig az anyagiakban. Ezért kellett a szellemiekben értéken felettieket kitermelni. Az erdélyi ember ösztönszerűleg szellemi ember. Magát ezért fontosnak és kicsinek érzi. E kicsinység érzése adja, hogy a lelkiekben mindig a mélyet keresi. Ez aztán megjelöli a mi jövődönket is. Kultúrában olyat kell adnunk — mondotta dr. Makkai Sándor, hogy Európa felfigyeljen erre. Ennek az eszmének élt és fog élni ezután is a reformátusok theológiája.

Reményik Sándor öt gyönyörű költeményét olvasta fel, melyek közül a „Havasi rózsa“, de különösképen a „*Ha nem lesz többé iskolánk*“ címűek váltottak ki mély hatást.

A Kouba—Kabdebo—Mestitz—Biasini quartett egy Mendelssohn darabot játszott, a Kolozsvári Iparos Dalárda pedig Rezik Károly vezetése alatt két kitűnő énekszámmal szerepelt.

2. Az előadások október hó 5-én kezdődtek s zavartalanul folytak december 19-ig. A karácsonyi vakáció dec. 20-tól január 10-ig tartott, a félévi kollokviumok jan. 15-től jan. 31-ig, A második félévi előadások kezdődtek jan. 4-én és tartottak márc. 27-ig, a husvéli szünidőig, amely tartott április 12-ig, folytak június 4-ig a május 20—27 közötti pünkösti vakáció leszámításával. Az évvégi kollokviumok június hó 4—15-ig tartottak. Az év folyamán az előadások zavartalanul folytak, azonban hallgatóinknak nem megfelelő, szűk és kényelmetlen internátusi elhelyezése, valamint szükséges tanintézeti és szemináriumi helységek hiánya károsan befolyásolta, súlyosan akadályozta nevelői és oktatói munkánkat egyformán. Önálló, szenvedélyes tanulmányozásra és örvendező hangulattól boldog tudományos munkálkodásra csak nagyon keveseket tudtunk ebben az évben is reá nevelni, ami nek okát mindenképpől könyvtári és szemináriumi helyiségek hiányában kell keresnünk. Szép és gazdag könyvtárunk bár az ifjúság használatára nyitva áll, azonban sem könyvtári dolgozószobánk nincs, ahol csöndben dolgozhatnának az arra hivatottak, sem lakószobáik nem biztosítanak — a zsúfoltság következtében — elegendő nyugalmat és csöndet arra, hogy kikölcsönzött könyveikkel odavonulhassanak. Az internátusi épület további felszabadítása és megfelelő szemináriumi helyiségek építése azok a sürgős feladatok, amelyeknek megoldása a lel-

késznevelés nagy érdekében, mint egészen közeli feladatok állanak előljáróságunk előtt.

Sokkal kedvezőbb volt a helyzet a gyakorlati nevelés számára. A gyakorlati teológia kiváló professzorának a vezetése alatt ifjúságunk egy szép hányada örömmel ragadott meg minden kínálkozó alkalmat az építő, komoly keresztyén munka végzésére. Vasárnapi iskolai, középiskolai diák munka, inas misszió stb. mind Istentől megáldott szent munkamezők voltak ifjúságunk számára ez év folyamán is. Boldog reménységgel van tele a lelkünk, hogy ez a munka még kiterjedtebb arányokban s ifjúságunk még nagyobb hányadát átfogva fog folyni a következő években, miután a gyakorlati tanszék túlságosan megterhelt munkakörének egy részét *Dr. Gönczy Lajos* újonnan meghívott ny. r. tanárunk fogja átvenni, akiben elsősorban *Dr. Imre Lajos*, de valamennyien újabb kipróbált munkatársat fogunk nyerni. Áldjuk az Istent, hogy sok várakozás után oda jutottunk, hogy hatodik tanszékünk is betöltésre került.

3. Az évváró ünnepélyt június 13-án tartottuk meg a hallgatóság, az előljáróság, tanári kar és szép közönség jelenlétében. Főtiszteletű püspök úr imádkozott és Lukács ev. 9:51—56. alapján tartott írásmagyarázatot, majd az ifjúsági egyesületek elnökei olvasták fel *Értesítőnk* második részében olvasható jelentéseiket. A Püspök úr imádsága és bizonyágtétele különösen megragadta ifjúságunk lelkét s nagy lépéssel vitt előbbre lelkükben a leszámolás és döntés nagy művét. Az ifjúsági jelentések pedig örvendetes kárpótlásul szolgáltak a pályatételek sajnálatos eredménytelenségével szemben. Ezután *Dr. Tavaszy Sándor* igazgató-professzor tartotta meg *Értesítőnk*ben olvasható évváró beszédét. A XLVII. Zsoltár éneklésével ért véget a szép ünnepély.

4. Intézetünk tanárai ez év folyamán is kivették részüket az anyaszentegyház minden építő munkájából. Különösen szabad vasárnapjaikat használták fel konferenciák tartására, istentiszteletek végzésére közeli és távoli gyülekezeteinkben. *Dr. Imre Lajos* július 10—17 napjain résztvett, mint vezető az Ifj. Ker. Egyesületek és Bibliakörök magyarói konferenciáján és ott több előadást tartott. *Dr. Makkai Sándor*, *Dr. Tavaszy Sándor*, *Dr. Imre Lajos* és *Dr. Gönczy Lajos* több előadással és igehirdetéssel résztvettek szept. 10—13-án tartott kerültsi belmissziói kurzuson, lelkészi értekezleten és református nagygyűlésen Ma-

rosvásárhelyen. Dr. Tavaszy Sándor és Dr. Imre Lajos, mint előadók résztvettek az Ev. Ker. Diákszövetség romániai Federációjának Sepsiszentgyörgyön rendezett konferenciáján. Itt alkalmat nyertünk mintegy 35—40 román főiskolai hallgató előtt is bizonyosságot tenni Istennek a Krisztusban adott igazságáról. Ugyanott ugyanazok ugyanazon időben vasárnapi iskolai tanfolyamot rendeztek, ahol több előadást tartottak. Október 11-én Dr. Makkai Sándor, Tavaszy Sándor és Imre Lajos résztvettek Nagyenyeden rendezett belmissziói napon s ott előadásokat tartottak, ígét hirdettek. Október 18-án Dr. Makkai Sándor és Dr. Tavaszy Sándor résztvettek Dicsőszentmártonban a lelkész-beiktatáson s ez alkalommal igehírdetéssel és előadással tettek bizonyosságot az Úr Krisztusról. Október 24—25-én Tavaszy Sándor, Imre Lajos és Maksay Albert Máramarosszigeten két kultúrestélyen és istentiszteleten szolgáltak. November 12-én Tavaszy Sándor Székelykocsárdon templomot és harangot szentelt a Püspök úr megbízásából és ugyanott Imre Lajos több konferenciát tartott. November 29-én Kecskeméthy István Magyarlápason harangot szentelt és bizonyoságottevő előadást tartott. Január 8-án Tavaszy Sándor a kolozsvári kollégium Apáczai-ünnepélyen mondott az istentiszteleten ünnepi beszédet. Febr. 28-án Tavaszy Sándor Brassóban a Molnár János emlékünnepélyen ünnepi beszédet mondott és ígét hirdetett. Április 7—10-én Tavaszy Sándor és Imre Lajos résztvettek a nagyenyedi ifjúsági konferencián. Április 5-én Tavaszy Sándor Marosújváron harangot szentelt és ünnepi beszédet mondott az Apáczai-ünnepélyen. Április 25-én Maksay Albert Tordán istentiszteletet végzett és vallásos estélyen beszédet mondott. Május 2-án és 3-án Tavaszy Sándor Sepsiszentgyörgyön rendezett vallásos estélyen tartott előadást és hirdette az ígét, második napon pedig a sepsi-egyházmegye lelkészi értekezletén tartott tudományos előadást. Junius 6—7-én Tavaszy Sándor és Imre Lajos Magyarfrátán harangot szenteltek, konferenciákat tartottak, másnap Vajdakamaráson a Mócs-vidéki lelkészekkel csendes napot.

Ezeken kívül Kolozsvárt az adventi és bőjti időszakban akadémiai istentiszteleteket és nagyon látogatott akadémiai estélyeket tartottak. Az akadémiai estélyeken nagy erdélyi kultúr-hősöket (Geleji Katona István, Cserei Mihály, Szenczi Molnár Albert) mutattunk be. Az előadásokon kívül mindenik estélyen

művészi ének- és zeneszámok voltak, továbbá kiváló erdélyi költők és szépírók olvastak fel.

5. *Látogatások.* November 17-én meglátogatták Fakultásunkat Dr. Mac Donald Webster a skót szabad egyház kontinentális bizottságának főtitkára, W. P. Beweridge a budapesti skót misszió vezető lelkésze, W. P. Livingston a skót szabad egyház hivatalos lapjainak szerkesztője és R. Chisholm lelkész urak. Ez alkalommal ifjúságunkhoz buzdító beszédeket és előadásokat tartottak. Eltávozván Kolozsváron hagyták, mint az angol nyelvet beszélő hívek papját Chisholm lelkész urat, aki intézetünk ifjúságának lelkes barátja és az angol nyelv óráival, valamint érdekes előadásaival és szemináriumával sok szolgálatot tesz intézetünknek is.

## B) Fegyelem. Oktatás és nevelés.

### a) Fegyelem.

Az intézet tanárai közötti igazi jó viszony ez évfolyamán is mélyül. A közös küzdelmek, a közös missziói munkák, az Isten dicsőségének szolgálata és a Krisztusban való élet közössége valóban eggyé tette tanárainkat. Egy nagy család tagjainak éreztük magukat s közös családi békénket semmi sem zavarta meg ez egész éven át.

Az ifjúság között sem merült fel egyetlen fegyelmi eset sem, ami kisebb természetű surlódás volt is egyes hallgatók között a tanári szék beavatkozása nélkül az ifjúság saját kebelében alkotott bíróság által intézte el. Az internátusi fegyelmet jórésztben az ifjúság maga gyakorolta és tartotta fenn, ami tekintve a nagy zsfolságot, különösképen dicséretére válik s tanári karunk különös háláját és elismerését érdemli ki.

### b) Oktatás.

1. *A tanárok irodalmi munkásságáról* e tanévről a következőket jelentjük

*Dr. Kecskeméthy István* az „Evangéliumi Munkás“ fő- és és „Kis Tükör“ felelős szerkesztője. Építő irányu cikkei e lapok hasábjain jelentek meg. Magyarországon megjelent a Márk evangéliumához írott kommentárja.

*Dr. Tavaszy Sándor* a „Református Szemle“ felelős-, „Az Út“ társszerkesztője, valamint a „Minerva Könyvtár“ felelős



szerkesztője. Tanulmányai, cikkei, könyvismertetései a fenti orgánumokban, valamint a „Pásztortűz” és az „Erdélyi Irodalmi Szemle” hasábjain jelentek meg. Önállóan megjelent „Multunk öröksége és örökségünk szelleme” c. tanulmánya. Nagyobb tanulmánya „Az emberi élmény és isteni kijelentés” c. alatt „Az Út” egész évi számaiban, „Geleji Katona István személyisége” c. alatt a „Református Szemle” 1926. évi 1. számában.

*Dr. Makkai Sándor.* „Az Út” társszerkesztője, a Református Szemle munkatársa. Önállóan megjelent művei „Öntudatos kálvinizmus” (Egyidőben két kiadásban, Budapesten a „Soli Deo Gloria” és Kolozsvárt „Az Út” kiadásában). „Aratás” tanulmányok, előadások, beszédek, elmélkedések, kritikák. (Megjelent Losoncon a „Kultura” kiadásában). Tanulmányai, cikkei megjelentek az Ellenzék, a Napkelet, a Protestáns Szemle, Az Út, a Református Szemle hasábjain.

*Dr. Imre Lajos.* „Az Út” felelős szerkesztője, az „Ifjú Erdély” főszerkesztője és az „Élő Könyvek” c., valamint a Minerva által kiadott „Ifjúsági Könyvtár” szerkesztője. Önállóan nem jelent meg műve. Nagyobb tanulmányai „Az Út-ban” jelentek meg, ezek közül nevezetesebbek „Vezetők képzése az ifjúsági munkához” „Tervezet a népiskolai vallásitanítás és vallásos nevelés reformjához” „Református Szemlé”-ben: „Programm a fiú bibliakörök munkájához”, „A megújulásfelé” Számos kisebb cikke ugyanezekben a folyóiratokban és az „Ifjú Erdély”-ben.

*Dr. Gönczy Lajos.* Szerkeszti az „Egyházi Közélet” c. gyűlekezeti lapot. Cikkei jelentek meg a Ref. Szemlében és „Az Út”-ban.

*Maksay Albert.* A Református Szemle főmunkatársa. Cikkei a Ref. Szemlében jelentek meg. Az Út-ban megjelent nagyobb tanulmánya Az amerikai fundamentalizmus és modernizmus vezéralakjai.

*Nagy Géza.* Több cikke a Ref. Szemlében és Az Út-ban.

Mellékfoglalkozást a tanárok közül ig.-tanácsi engedéllyel Dr. Kecskeméthy István folytatott, mint a Gazdák és Tanítók Tp. igazgatósági elnöke.

2. *Tanulási eredmény.* Az első félévet jeles eredménnyel végezte 2 első, 2 másod, 4 harmad, 1 negyedéves, jó eredménnyel 18 első, 12 másod, 10 harmad, 7 negyedéves, elégséges eredménnyel 21 első, 18 másod, 16 harmad, 13 negyedéves, 1 tantárgyból elégtelent kapott 9 első, 6 másod, 3 harmad, 2 negyedéves, 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott

2 másodéves (később javítottak). Nem kolokvált igazolt betegséggel 8 első, 8 másod, 8 harmad és 11 negyedéves. Kimaradt 4 első és egy másodéves.

Második félév tanulmányi eredménye a következő jeles 2 első, 3 másod, 2 harmad, 1 negyedéves, jó 7 első 11 másod, 8 harmad, 5 negyedéves, elégséges 10 első, 17 másod, 6 harmad, 9 negyedéves. Így a tanévet szabályszerűen elvégezte 72 növendék. Elégtelen 1 tárgyból 4 első, 1 másod, 1 negyedéves. Nem kolokvált 1 tárgyból; 6 első éve, 1 másod, 6 harmad, 3 negyedéves, 2 tantárgyból nem kolokvált 5 első, 3 másod, 2 harmad, 2 negyedéves, több tárgyból nem kolokvált 5 első, 3 másod, 1 negyedéves, 1 tantárgyból nem kolokvált és 1 elégtelent kapott 1 első, 1 negyedéves. Semmiből sem kolokvált 7 első, 4 másod, 14 harmad, 10 negyedéves. Elmaradtak száma 68. Ezek elfogadható okok esetén pótkolokvimot tehetnek szeptember hóban. Az eredmény számbavétele előtt sokan eltávoztak s nem mutatták be indexeiket, ami lehetetlenné teszi a pontos adatnyújtást. Az elmaradtak között lehet sok olyan hallgató feltüntetve, aki letette mindenik kolokviumát. Az indexeket különösképen az exmittáltak nem mutatták be s a fenti hiányos statisztika kedvezőtlen képe is az exmittálásnak köszönhető s a gyöngye, vagy épen elégtelen eredményt jelző jegyek is főképen az exmittáltakra esnek.

*Külföldön tanultak* Bencze József Oxfordban, Patay Lajos Párisban, Ignác László Kampen-ben, Zólyomi Jenő Zürichben, Muzsnai László Primetonban (Amerika), Orbay Erzsébet, Udvary András, Kocsmár Boldizsár és Vajda Gáspár Strassburgban.

3. *Vizsgálatok.* Theológiai alapvizsgálatot az idén háromszor tartottunk és pedig 1. 1925 október 3—6-án javító és pót-alapvizsgát tartottunk, amikor jelentkezett 19 ifjú, kik közül egy nem állott elő, jól képesített 1, elégségesen 8, három hó mulva tehető javítóra utasított 3, teljes alapvizsga ismétlésre utasított 6. 2. Javító vizsgálatot tartottuk 1925 december 16-án, amelyre jelentkezett 4 ifjú, kik közül javító vizsgálatot tett elégséges eredménnyel 1, teljes alapvizsgálatra utasított 3. 3. *Rendes alapvizsgálatot* tartottunk 1926. június hó 16—18-án, amelyre jelentkezett 36 ifjú, kik közül jól képesített 10, elégségesen 14, három hó mulva tartandó javító alapvizsgára utasított 12. — *Theológiai* szakvizsgálatot az idén kétszer tartottunk és pedig 1925 szeptember hó 4-én, melyre jelentkezett

6 hallgató, kik közül jól képesítettett 1, elégségesen képesítettett 3, három hó mulva tartandó javító vizsgálatra utasítottott 1, egy év mulva teendő javító vizsgálatra utasítottott 1.

### 5. Órarend és elvégzett tananyag az 1925–26-ik évben.

1. *Az egyetemes keresztyénség története*: (II. rész, a reformációtól a jelenkorig.) I.—II. félévben heti 3 órán: szerda 8—9, csütörtök 11—12, szombat 11—12. I.—II. éveseknek. Előadta Dr. Tavaszy Sándor.

2. *Filozófiai gondolkodás története*: I.—II. félévben heti 2 órán: hétfő 8—9, szombat 10—11. I.—II. éveseknek. Előadta: Dr. Tavaszy Sándor.

3. *A theológiai gondolkodás története* I.—II. félévben heti 2 órán: hétfő 10—11, csütörtök 10—11. III.—IV éveseknek. Előadta Dr. Tavaszy Sándor.

4. *Históriai szeminárium*: A XIX. századi erdélyi kálvinizmus szellemi élete köréből vett kérdések feldolgozása. I.—II. félévben heti 2 órán I.—IV éveseknek (fakultatív). Minden hétfőn d. u. 5—7. Vezette Dr. Tavaszy Sándor.

5. *Az erdélyi kálvinista főiskolázás története*. (Fakultásunk 30 éves jubileuma alkalmából.) I.—II. félévben heti 1 órán szombat 12—1. I.—IV éveseknek (fakultatív). Vezette Dr. Tavaszy Sándor.

6. *Filozófiai szeminárium*: (Világnézeti kérdések tárgyalattak) I.—II. félévben heti 2 órán szerda 5—7. I.—IV éveseknek (fakultatív). Vezette Dr. Tavaszy Sándor.

7. *Héber nyelvtan*. (Névmások, nevek, partikulák, a mondatban elemei és a Gen. I.—VI. olvastatása alapján gyakorlatilag a gutturális és gyengegyökü igék ragozása) az I. éveseknek heti 3 órán mindkét félévben és pedig: hétfő 10—11, szerda 9—10, péntek 10—11. Előadta Dr. Kecskeméthy István.

8. *Ó-szövetségi exegezis*. A Prédikátor könyvének magyarázata historico-grammatikai alapon. I.—II. félévben heti 2 órán: hétfő 9—10, szerda 10—11. I.—IV éveseknek. Előadta: Dr. Kecskeméthy István.

9. *Ó-szövetségi vallástörténet*. II. félévi anyag: Izrael papi vallása, Ezékiel, a fogságból való hazatérés, Ezsdr.-Nehemia reformja, a zsidó vallás kialakulása a perzsa korban, a hellenizáló kor, a talio problémája, az új zsidóság kora, a zsidó állam vége, Heródes kora. III.—IV éveseknek heti 3 órán

hétfő 11—12, szerda 11—12, péntek 9—10. Előadta Dr. Kecskeméthy István.

10. *Special kollegium* (fakultatív) I.—IV éveseknek heti 1 órán csütörtök d. u. 7—8. Tartotta Dr. Kecskeméthy István.

11. *Vallásfilozófia*. I.—II. félévben heti 3 órán kedd 9—11, csütörtök 10—11. I.—II. éveseknek. Előadta: Dr. Makkai Sándor.

12. *Keresztyén hittan*. I.—II. félévben heti 3 órán: kedd 11—12, csütörtök 11—1. III.—IV éveseknek. Előadta: Dr. Makkai Sándor.

13. *Kálvin szeminárium* (fakultatív). A genfi káté olvasása és magyarázata heti 2 órán: szombat 10—12. III—IV éveseknek. Vezette: Dr. Makkai Sándor.

14. *Poimenika*. I—II. félévben heti 2 órán: szerda 12—1, péntek 12—1. III—IV éveseknek. Előadta Dr. Imre Lajos.

15. *Gyakorlati bibliamagyarázat*. (János I. levele) I—II. félévben heti 1 órán kedd 10—11. III—IV éveseknek. Előadta: Dr. Imre Lajos.

16. *Az ifjúsági munka módszere* (fakultatív). I—II. félévben heti 1 órán: péntek 5—6. I—IV éveseknek. Előadta Dr. Imre Lajos.

17. *Neveléstan*. I—II. félévben heti 2 órán hétfő 11—12, péntek 11—12. I—II. éveseknek. Előadta Dr. Imre Lajos.

18. *Gyakorlati bibliamagyarázat*. I—II. félévben heti 1 órán kedd 8—9. I—II. éveseknek. Előadta Dr. Imre Lajos. (Lukács evangéliumának magyarázata).

19. *Szónoklati gyakorlatok*. I—II. félévben heti 2 órán péntek d. e. 12—1 és péntek d. u. 2—3. I—II. éveseknek. Vezette: Dr. Gönczy Lajos.

20. *Homiletika*. I—II. félévben heti 2 órán péntek 8—10. II. éveseknek. Előadta: Dr. Gönczy Lajos.

21. *Homiletikai szeminárium*. I—II. félévben heti 2 órán péntek 10—12. III—IV éveseknek. Vezette Dr. Gönczy Lajos.

22. *Homiletikai gyakorlatok* (fakultatív). III—IV éveseknek heti 2 órán péntek d. u. 3—5. Vezette: Dr. Gönczy Lajos.

23. *Új-szövetségi görög nyelv*. Az új-szövetségi görög nyelv alaktana Márk evangéliuma első 3 részének olvasásával kapcsolatban. I—II. félévben heti 2 órán: hétfő 9—10, szerda 10—11. I. éveseknek. Előadta: Maksay Albert.

24. *Új-szövetségi irodalomtörténet*. Szövegtörténet, Evangéliumok, Apostolok cselekedetei, Pál levelei, Héberrekhez írott

levél, Katholikus levelek, jelenések könyve. Az új-szövetségi kánon kialakulása. I—II félévben heti 3 órán kedd 11—12, szerda 12—1, csütörtök 12—1. I—II. éveeknek. Előadta Mak-say Albert.

25. *Új-szövetségi exegézis*, A Héberkekhez írott levél olvasása és interpretálása heti 3 órán I—II. félévben (kedd 12—1, szerda 9—10, hétfő 12—1). II—IV éveseknek. Előadta Mak-say Albert.

26. *Román nyelv*, I—II. félévben I. éveseknek heti 2 órán hétfőn és szerdán d. u. 3—4, II. éveseknek hétfőn és szerdán d. u. 4—5, III. éveseknek kedden és csütörtökön d. u. 3—4, IV éveseknek kedden és csütörtökön d. u. 4—5. Tanította Dr. Jonescu Péter helyett Olimpiu Boitos.

27. *Individuális hygenia*. I—II. félévben heti 2 órán csütörtök 8—10. I—II. éveseknek. Előadta: Dr. Filep Gyula.

28. *Szociális hygenia*. I—II. félévben heti 2 órán: kedd 8—10. III—IV éveseknek. Előadta: Dr. Filep Gyula.

29. *Egyházi ének és zene*. I—II. félévben I. éveseknek heti 2 órán: csütörtök d. u. 3—5, II. éveseknek heti 2 órán kedd d. u. 3—5, III. éveseknek szerda d. u. 3—5, IV éveseknek: hétfő d. u. 3—5. Tanította Nagy Gerő.

30. *Angol nyelv*. I—II. félévben kezdőknek és haladóknak heti 2—2 órán, I—IV éveseknek. Tanította Csűrös Blanka okleveles tanítónő,

31. *Francia nyelv*. I—II félévben kezdőknek és haladóknak heti 2—2 órán, I—IV éveseknek. Tanította Dr. Kováts J.

32. *Német nyelv*. I—II. félévben heti 2—2 órán, I—IV éveseknek. Tanította: Dr. Császár Károly okl. középiskolai tanár.

**Megjegyzés:** Hálás köszönettel jegyezzük fel, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet 1926. március 1—14. között hallgatóink számára nagyon értékes gazdasági tanfolyamot rendezett.

### c) Nevelés.

1. *Vallásos nevelés*. A belső lélekalakítás, az igazi értelemben vett nevelés szolgálatában áll intézetünk minden irányú munkája, tehát az oktatástól is — magasabb értelemben vett nevelő eredményeket várunk. Minden igyekezetünket arra összpontosítottuk, hogy intézetünkben olyan atmoszférát teremtsünk, amelynek levegőjével a magasabbrendű élet csiréit szívják hallgatóink magukba. — Az inernátusi élet, amennyire a zsu-

foltság erkölcsi akadályait le tudtuk győzni, a fegyelmezett, rendes keresztyén élet felé nagy haladást mutatott ebben az évben is.

A legtöbb szobában, imádsággal és Szentírás olvasással kapcsolatos esti áhitatot ebben az évben is gyakorolták hallgatóink. A konviktusba szintén minden reggel volt Igeolvasás és imádság, megelőzően énekléssel. Minden szombaton este a tanárok précest tartottak. Ebben az évben a Római levelet magyaráztuk az I. résztől a X. rész 4. verséig. Az ifjúság az Ifjúsági Keresztyén egyesület rendezésével, a tanárok vezetése alatt, minden szerdán este, öt csoportban biblia órát tartott. Az akadémiai istentiszteleteket Adventtől Husvétig tartottuk — két alkalommal Urvacsoraosztással, — valamint a téli hónapokban az akadémiai estélyeket minden kedden este.

2. *Egészségügyi jelentés.* A theológiai fakultás hallgatóságának egészségügyi állapota a megelőző évekhez képest nem mutatott különösebb változást. A tanév elején végzett orvosi vizsgálatnál feltűnt a chronikus betegségekben s ezek között elsősorban a chronikus tudócsúcshurutban szenvedők nagy száma. A vizsgálatra került 121 hallgató közül chronikus tudócsúcshurutban szenvedett 28, ideggyengeségben (ezek közt 3 Basedowos alapon) 17, vérszegénységben (kül. kimutathatók nélkül), de valószínűleg chron. tudócsúcshurut kezdeti jeleként 10, szívbajban 3, chron. gyomorbajban 2, aranyérben 1, golyvában 3, cron. izületi enisban 1, angolkóros késői csontelferdülésben 9, szóval a hallgatóságnak több, mint 50 százaléka a tanév elején chron. bántalmakban szenvedett

A félév alatt betegnek jelentkezett 120 hallgató, akik 360 esetben vették igénybe az orvosi tanácsot és gyógykezelést. Különösen nagy számban szerepeltek a megbetegedések között az influenza 12 esettel, gyomorbélhurut 10 esettel, bronchitis 12 esettel s az általános ideges kimerültség 19 esettel. Ezáltal kórházba utalás nem volt s elkülönítést igénylő betegségek sem fordultak elő.

Operációs beavatkozására 2 esetben volt szükség és pedig egyszer lágyéksérv miatt és egyszer térdizületi zúzódáshoz csatlakozott izületi vérömleny miatt.

Kolozsvár, 1926. július hó 1

Dr. Török Imre  
opérateur, intézeti orvos.

III.

## Függelék.

### 1. Hallgatók névsora.

#### I. év.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Albu Dezső,  | 27. Kovács Sándor                              |
| 2. Alby Béla  | 28. Lakatos János                              |
| 3. Antal Lajos  | 29. Máthé Lajos                                |
| 4. Dr. Baló Irma                                      | 30. Mátyás László                              |
| 5. Bartha Lajos                                       | 31. Mentő István                               |
| 6. Bartha Sándor                                      | 32. Mezey István                               |
| 7. Biró Sándor  | 33. Miklós Gyula                               |
| 8. Bitay Pál  | 34. Molnár Margit                              |
| 9. Bokor Sándor                                       | 35. Nagy Árpád (kilépett 1926<br>januárban)    |
| 10. Both László                                       | 36. Nagy József                                |
| 11. Csatlós Mihály                                    | 37. Nagy Lajos                                 |
| 12. Csomor György (ág. hitv. év.)                     | 38. Nemes Dezső                                |
| 13. Deák Judith                                       | 39. Nits István                                |
| 14. Fehér Imre  | 40. Sebestyén Ádám                             |
| 15. Finta János                                       | 41. Szabó Géza                                 |
| 16. Gazda Lajos                                       | 42. Szabó László (kilépett<br>1926. januárban) |
| 17. Gáspár Samu                                       | 43. Szentés György                             |
| 18. Gellért Zoltán                                    | 44. Szentgyörgyi Pál                           |
| 19. Györke Géza (kilépett<br>1925. októberben)        | 45. Székely Sándor                             |
| 20. Hosszu István                                     | 46. Szőke Sándor                               |
| 21. Kádár Imre  | 47. Tatár Mihály                               |
| 22. Kántor Ferenc                                     | 48. Teleky József                              |
| 23. Kelemen Zoltán                                    | 49. Teleki Mihály                              |
| 24. Br. Kemény János                                  | 50. Tóth Sándor                                |
| 25. Kiss Jenő   | 51. Tunyogi András                             |
| 26. Komáromi Sándor (kilé-<br>pett 1925. novemberben) |  |

## II. év.

- |                                 |                                  |
|---------------------------------|----------------------------------|
| 1. Ármos Zsigmond               | 23. Kovács Zoltán                |
| 2. Balogh Ferenc                | 24. Kovács András                |
| 3. Benedekffy Dániel            | 25. Liszkay Kálmán               |
| 4. Borbáth Dániel               | 26. Lőrincz Béla                 |
| 5. Csép Gergely                 | 27. Mezey M. Zoltán              |
| 6. Czell Beniámin               | 28. Molnár Béla                  |
| 7. Dombrowszky Albert           | 29. Mózes András                 |
| 8. Eng Fülöp                    | 30. Nagy Sándor                  |
| 9. Fazakas Zoltán               | 31. Nagy Zoltán                  |
| 10. Fekete János                | 32. Oroszlán István              |
| 11. Fikker Ferenc               | 33. Póth Károly                  |
| 12. Cavallér Lajos              | 34. Rédey Károly (ág. hitv. ev.) |
| 13. Gáll Viktor                 | 35. Sass Kálmán                  |
| 14. Incze László                | 36. Sillay Sándor                |
| 15. Kassay Géza                 | 37. Szabó Géza                   |
| 16. Kessler Ede (ág. hitv. ev.) | 38. Szabó T. Attila              |
| 17. Kiss Árpád                  | 39. Szabó Tibor                  |
| 18. Kiss Bertalan               | 40. Szilágyi László              |
| 19. D. Kiss Lajos               | 41. Szóts Sándor                 |
| 20. Kocsis Sándor               | 42. Tamás János                  |
| 21. Kolumbán Bendeguz           | 43. Vajda István                 |
| 22. Kovács János                | 44. Zsigmond Pál                 |

## III. év.

- |                               |                                |
|-------------------------------|--------------------------------|
| 1. Ajtay Gábor (exmittált)    | 15. Kerestely József           |
| 2. Bedő Áron                  | 16. Kovács Lajos               |
| 3. Bertalan József            | 17. Kovács István              |
| 4. Bitay Zoárd                | 18. Kölönte Tibor              |
| 5. Bódy Mihály                | 19. Lány István (exmittált)    |
| 6. Csáky János                | 20. Lőrincz András             |
| 7. Czirják Károly (exmittált) | 21. Nagy P. Mihály             |
| 8. Czirmay Zoltán             | 22. Óry Zoltán                 |
| 9. Fikker Dénes (exmittált)   | 23. Patay István (exmittált)   |
| 10. Fülöp Ferenc              | 24. Pálffy Károly              |
| 11. Gáspár János (exmittált)  | 25. Pánczél Dénes              |
| 12. Kalló Gyula               | 26. Péter Endre                |
| 13. Kandó Mihály              | 27. Rákossy László (exmittált) |
| 14. Katona András             | 28. Sámel Gusztáv (exmittált)  |



- |  |   |
|--|---|
| 29. Szabó Domokos                                    | 34. Szilágyi Károly (exmittált)           |
| 30. Szabó Endre                                      | 35. Szűcs János                           |
| 31. Szabó Sámuel                                     | 36. Vajda Gáspár (külföldre<br>exmittált) |
| 32. Szakáts Géza                                     | 37. Varga Sándor                          |
| 33. Szentgyörgyi Mihály (I. fél-<br>évben exmittált) | 38. Várady József (exmittált)             |

#### IV. év.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Ady Elemér                                    | 16. Kovács Pál                             |
| 2. Balogh János (exmittált)                      | 17. Kónya Ernő (exmittált)                 |
| 3. Bartus Jenő (exmittált)                       | 18. Költő István (exmittált)               |
| 4. Biró János                                    | 19. László Dezső                           |
| 5. Bonczidai Dezső (exm.)                        | 20. Lőrinczy József                        |
| 6. Debreczy Elek                                 | 21. Márkó Ödön (exmittált)                 |
| 7. Fejes Dezső                                   | 22. Mester János                           |
| 8. Horváth Jenő (exmittált)                      | 23. Nagy Ottó                              |
| 9. Ignác László (külföldre<br>exmittált)         | 24. Somogyi Endre (exmittált)              |
| 10. Kádár Miklós                                 | 25. Szentés István (exmittált)             |
| 11. Káden József (ev. exm.)                      | 26. Tóth István (exmittált)                |
| 12. Kiss Ferenc (exmittált)                      | 27. Tóth János (exmittált)                 |
| 13. Kiss József (II. félévben<br>exmittált)      | 28. Tőkés Tibor (exmittált)                |
| 14. Kiss István (exmittált)                      | 29. Udvary András (külföldre<br>exmittált) |
| 15. Kocsmár Boldizsár (kül-<br>földre exmittált) | 30. Veress Kálmán                          |
|  | 31. Vida András (exmittált)                |
|  | 32. Vöröss Zoltán                          |

## 2. A kolozsvári Ref. Theol. Fak. Ifjusági Presbiteriumának évváró elnöki jelentése az 1925—26. isk. évi működéséről.

Az a szervezet, amelynek ez évi működéséről most itt a jelentésemet meg akarom tenni, mindössze csak 2 évi multra tekint vissza. Ez a rövid múlt azonban csak a formájára vonatkozik. Lényegét és célját illetőleg egy régi egyesületnek — az 1923—24. isk. év végén megszűnt Theológus Kör-nek értelmében működik. — Egy régi egyesületnek új formája ez a Nagytiszt. Tanári Kar engedélye folytán, de nem szerepel hivatalos egyesület képen. Nincs nyilvánossági joga. Neve „Ifjusági Presbiterium“

Célja, hogy az ifjúság belkörü egyesületi, szervezett életet folytathasson. Mert erre egy ifjúságnak mindig szüksége van, hogy a maga ügyeinek elintézésével, önmagára való vigyázással és önfegyelmzésével intézeti élete nyugodtan folyon.

Az Ifjúsági Presbiterium áll az ifjúság egyeteme által választott 24 tagból, élén az ifjúsági elnökkel. A Presbiterium saját kebeléből választja jegyzőjét és pénztárnokát. Tulajdonképpen csak 12 tagból állana, de tekintettel a szétágazó munkára, az ifjúság visszaállította a régi Theológus Kör tisztikarát

Ebben az értelemben és formában az 1925—26. isk. évi Ifjúsági Presbiterium 1925. október 9-én tartott alakuló közgyűlésen a következő tagokkal alakult meg: elnök: Mester János, jegyző: Péter Endre, pénztáros: Fejes Dezső, tagok: László Dezső, Ady Elemér, Veress Kálmán, Pálffy Károly, Kalló Gyula, Pánczél Dénes, Fekete János, Kovács András, Mentő István, Mátyás László, titkár: Szabó Sámuel, főjegyzetkezelő: Kovács István, főlapkezelő: Kádár Miklós, főkönyvtáros: Zsigmond Pál, aljegyző: Benedekffy Dániel és Molnár Béla, zeneszertáros: Mentő István. A rendtartásba ütköző dolgok feletti ítélkezés és az ifjúság tagjai közt felmerült vitás kérdések elintézése végett az ifjúság egy külön 8 tagu bíróságot választott ez évben is a következő tagokkal: Mester János, László Dezső, Ady Elemér, Kerestély József, Kovács István, Czell Béni, Kiss Árpád, Szőke Sándor, Mentő István.

Minden munka és felelősség az Ifjúsági Presbiterium kezében volt letéve és itt őszintén be kell vallanom, hogy annak a bizalomnak, mellyel az ifjúság ezt a tisztikart maga fölé emelte, nem tudunk mindig kellő eredménnyel megfelelni, részint a magunk gyengesége, részint az ifjúság meg nem érte miatt.

A Presbiterium első kötelessége az internátus-konviktusi rendtartás és fegyelmzés. Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy az I. félévben különösen meglepő volt az ifjúság rendszerete, ami azonban végleg megszilárdulni nem tudott. Különösen örömmel jelentem, hogy a bíróságnak ez évben is nagyon kevés szerepe volt. S adja is az Isten, hogy egy ilyen bíróság aktív szereplésére sohase legyen szüksége a theológus ifjúságnak.

Egy másik feladata a Presbiteriumnak a tanulás megkönnyítése a kurzusok kiadásával. Ez évben összesen kiadtunk tíz

kurzust. Sajnos, hogy a II. félévi kurzusok egy része nagyon lekészt és ez akadályozta az ifjuság készülségét. Jegyzetszer-tárunk értéke emelkedett. Könyvtárunk jó kezelés alatt állott.

A lakáshiány miatt olvasóköruink ez évben is nélkülöz-te az olvasó- és játéktérmet. A Nagytiszt. Tanári Kar jóindulatá-ból azonban ez évben is rendelkezésünkre állott az esteli órák-ban az egyik tanterem az olvasókör céljaira. Ifjuságunk 23 egyházi és politikai lapot, szépirodalmi folyóiratot kapott tisz-teletpéldányul. Az egyes sajtóorgánumoknak itt mondok ezért köszönetet. Ugyszintén köszönetet mondok az ifjuság egyik tag-jának, Kalló Gyulának, kinek adománya egy nagyon szép sakk-asztallal gyarapította az ifjusági vagyont.

Legeredményesebb munkánk az anyagi segélyezésben. Noha tőkénk kicsiny és azt sem tudjuk jól forgatni, mert a legtöbb esetben lekötve tartja a tőkét a jegyzetkiadás költsé-geinek az előlegezése és az ifjuságnak kamatmentes kölcsön-segélyezése, mégis évi mérlegünk 7000 lei gyarapodást mutat. Ezenkívül 21.000 leit adtunk palást-segélyképen 12 most absol-váló kollégánknak. Ezt az összeget részint az erd. ref. gyüle-kezetek áldozatkészsége adta össze, részint vallásos délutánok és műsoros estélyek jövedelméből került össze.

Az igaz, hogy az Ifjusági Presbíterium mulasztott abban, hogy munkája nem volt minden tekintetben intenzív. Esetleg elmulasztott olyan dolgokat, amiket megtehetett volna, de én mégis hálátt adok az Istennek azokért, amikben megsegített in-gylen kegyelméből és kérem az Ő Szent Felségét, hogy kegyelme és áldása legyen azokkal, kik most megszűnnek a theológus ifjuság tagjai lenni és az Ő Szentlelke tartsa és igazítsa meg a jövendő ifjuságot, hogy különb legyen a mainál és szebb eredményekkel számoljon el úgy munkálkodván, hogy minde-nekben az Isten dicsősége láttassék meg.

Kolozsvár, 1926. jun. 13-án.

*Mester János* ifj. elnök.

### **3. A kolozsvári Ref. Theol. Fak. „Ifjusági Önképzőkör“-ének működése az 1925--26. iskolai évben.**

Önképzőkörünk ezévi munkájáról való beszámolásom al-kalmával nem lehet céltom egy áldatlan, lélekölő iskolapolitika bírál-gatásába való bocsátkozás, azonban annyit meg kívánok jegyezni, hogy ifju egyesületünk is, — amelyet ez iskolai év

elején alakítottunk meg — tulajdonkép ennek ellenhatásaképen lépett fel. Fájdalommal kellett és kell tapasztalnunk napról-napra, úgy középiskolás diákjaink, mint soraink közé felkerülő ifjabb kollégáink között azt a járatlanságot, amely anyanyelvünk, irodalmunk tekintetében mutatkozik s ami nem lehet másnak a következménye, mint az előbb említett oknak.

A magunk kebelén belül önképzőkörünk által próbáltuk pótolni mindazt, amit a középiskola padjai között némelyek talán nemtörődömségből, mások meg — különösen a mult iskolai évek folyamán — a körülményektől kényszerítette, elmulasztottak. Ezzel némileg célunkat is vázoltam, ami ugyanaz, mint minden önképzőkörnk szokott lenni azzal a különbséggel, hogy ennek beváltásától vagy be nem váltásától függ nagyrészt jövőnk munkánk népünk közti sikere is. Éreztük végig ennek a jelentőségét s hogy munkánk némileg tapogatózó, útkereső jellegű s talán egyoldalú is, az csak annak tudható be, hogy még a kezdet kezdetén állunk.

Megtartott 14 gyűlésünkön elhangzott 5 felolvasás, 4 eredeti elbeszélés, 1 szabadelőadás, 21 eredeti költemény, 17 szavalat, 10 eredeti zenedarab, 11 ének-zeneszám és 10 bírálat. Ennyiben számolhatok be statisztikaszerűen ezévi működésünkről, amely statisztika, hogy ha az éveleji tervezetet nézzük, akkor még elég kivánni válót hagy hátra, ha pedig ifjuságunk nagy elfoglaltságára, többfelé szétágazó lekööttségére tekintünk, csak hálával borulhatunk le a mi mennyei Atyánk előtt, hogy ennyire is megsegített.

Nem mulaszthatom el annak megemlítését sem, hogy felkérésünkre Dr. Kristóf György „Az erdélyi irodalomról“ két ízben, Dr. György Lajos „Tudományos törekvések Erdélyben az utóbbi hét év alatt“ címmel egy ízben és Dr. Csűry Bálint „A népköltészetéről“ egy ízben tartottak ismertető előadásokat, akiknek ezton is hálás köszönetünket tolmácsolom s kérem szives közreműködésüket a jövőre vonatkozólag is ezirányú nevelésünkben.

Sajnos, amiért egész éven keresztül küzdöttünk: Theológiai Fakultásunk irodalmi tanszékének felállítására, közbejövő akadályok miatt nem sikerült, pedig jól tudjuk, hogy ennek létrejötte, ha nem is tette volna teljesen feleslegessé, de legalább nagyban megkönnyítette volna munkánkat. Ép ezért engedtesék meg nekem, hogy most, amidőn „Ifjusági Önképzőkör“-ünk

első évének munkásságáról beszámolok, egyuttal újból megismételhessem ezen tanszék felállítása érdekében ifjúságunk kérését s azon jó reménnyel zárjam le körünk ezévi működését, hogy a jövőben már hatalmas segítőtársat fog nyerni benne, Kolozsvár, 1926. június 13.

Fülöp Ferenc,  
önképzőköri elnök.

#### 4. A kolozsvári Református Theológiai Fakultás Ifjúsági Keresztyén Egyesületének munkája az 1925--26. tanévben.\*

##### *Elnöki jelentés.*

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr, Méltóságos Elöljáróság, Nagytiszteletű Tanári Kar, Tiszteletes Ifjúság, Mélyentisztelt Közönség!

Theológiai Fakultásunk Ifjúsági Keresztyén Egyesülete nevében állok e helyen, hogy beszámoljak az elmúlt tanévben folytatott munkánkról.

Csak egy célja (és feladata) lehet a munkánkról beszámoló jelentésnek: bizonytságot tenni általa ilyen díszes közönség jelenlétében amellelt, hogy a theológus ifjúság életének sok bűnünk, gyengeségünk, tunyaságunk, világ előtti semmiségünk, sokak szerint társadalmi páratlanságunk ellenére, van más oldala is, amellyel, ha sok akadály áll is előtte, oda néz, ahová el kell jutnia, a krisztusi életre és jövőnk munkája feladataira. Mert ez a célja egyesületünknek a testvéri közösség melegében alkalmakat adni Isten Lelkének, hogy neveljen a krisztusi életre, így találni meg az igazi lelkipásztori munkára alkalmas lelkületet és már a theológus évek alatt munkálkodni anyaszentegyházunkban ezzel a lelkülettel. Ha ennek a feladatnak eleget tudok tenni, akkor nemcsak azt tudom megmutatni, hogy más a theológus ifjúság igazi lelke, mint amelyik meglátszik mindennapi életünk ezer kísértése, szegyenletes bűneink, eleséseink között, hanem bizonytságot tehetek amellelt is, hogy nagy az Isten kegyelme, mert hisz minket is munkára méltóztatott anyaszentegyházában.

Kérem Önöket, hogy az alább következő munkánkról szóló adatok hallása közben ne csak a száraz tényekre néz-

\* Felolvasatott a Theológiai Fakultás évváró ünnepélyén.

zenek, amint azok az elmúlt életteljes drága alkalmak kereteiként általam az emlékezet ködéből megjelentetnek, hanem gondoljanak arra is, hogy a mi szivünk sokszor megremegett a boldog örömtől, elszorúlt a bűneink miatti félelemtől, láttunk látásokat, sírtunk szomorú könnyekkel, ujongtunk és levezettünk egyesén és összesen, amíg által éltük ezeket az alkalmakat. Így fog meglátszani, hogy tulajdonképpen nem mi dolgoztunk, hanem általunk erőtelen, nehezen engedelmeskedő eszközök által a Lélek.

Egyesületünk munkáját vezető választmányi bizottságunk az alakuló közgyűlésünkön egyhangú választással a következőképpen alakult meg elnök: László Dezső, főtitkár: Fülöp Ferenc, bibliaköri titkár: Kölönte Tibor, socialis tanulmányi titkár: Borbáth Dániel, missziói titkár: Biró János, iratterjesztő: Vöröss Zoltán, aliratterjesztő: Albu Dezső, jegyző: Szücs János, pénztáros: Kerestely József, alpénztáros: Fekete János, levelező: Deák Judith, a romániai ker. diák-szövetségi megbizottak: M. Nagy Ottó és Kovács Zoltán, választmányi tagok: Veress Kálmán, Kádár Miklós, Pálffy Károly, Szabó Sámuel, Sass Kálmán, Czell Beniamin, Szőke Sándor, Mentő István theológusok és Babos Sándor, Kállay István senior tagok. A választmány tagjai még M. Nagy Ottó, mint az Ifju Erdély felelős szerkesztője is, László Dezső, mint az Ifju Erdély kiadóhivatali főnöke is és Kiss Bertalan, mint az Ifju Erdély pénztárosa, majd helyettes kiadóhivatali főnök, akiknek e munkával való megbízása a múlt év folyamán történt.

E tanév folyamán egyesületünknek önkéntes belépés alapján tagja volt minden theológiai hallgató, ezenfelül a már végzett theol. hallgatókkal is fenntartva egyesületünk kapcsolatát, akik közül többen ténylegesen is résztvettek munkánkban, illetve támogatták azt. Külön meg kell említenem, hogy e tanévben egyesületünk rendes tagjai közé belépett a helybeli tud. egyetem két magyar hallgatója. Kivülök az egyetemi hallgatók közül többen, mint érdeklődők látogatták összejöveteleinket. Minden tag évi 50 leivel járult hozzá egyesületünk anyagi támogatásához.

Munkánkról az egyes munkakörök szerint számolok be.

1. Minden munkánk alapja a *bibliakör*. Meggyőződésünk az, hogy a bibliakörök testvéri levegője az az igazi légkör, amelyben Isten ígéje meg tudja ragadni lelkünket, hogy vigyen

előre a Krisztusi életre és tegyen alkalmassá a lelkipásztori munkára. Minden szerdán este 8 órakor öt 15—20-as csoportokban gyűltünk össze és olvastuk összefüggő szakaszonként egyik csoportban Ézsaiás könyve 14. fejezetét, a másikban Dániel könyve 9. fejezetét, a harmadikban Cselekedetek könyve 9. fejezetét, a negyedikben a Római levelet és I. Kor. lev. 12. fejezetét és az ötödikben I. Korinthusi levél 11. fejezetét. A bibliakörön az elolvasott ige felett beszélgettünk, elmondotta kiki azokat a gondolatait, amelyeket az ige olvasása támasztott benne. Közös ének és imádkozás nyitotta meg, illetve zárta be a bibliaóráinkat. Két csoportban minden bibliaóra után imaórát is tartottunk azok részvételével, akik szükségesnek látták testvéri közösségben vinni Isten elé lelkük hálaadását és kéréseit. Az öt csoportban működő bibliaköri munkánk számára sok áldást jelentett az intézetünk falai között lakó öt professzorunk testvéri támogatása, akik egy-egy csoport összejövetelein résztvettek, fogadják e helyről hálás köszönetünket érte.

Az egyesület vezetői a velünk kapcsolatban álló Erdélyi Leánydiákszövetség vezetőivel minden második hétfőn este közös bibliaórát és imaórát tartottak, ezeken az összejöveteleken különösen a munkánk kérdéseit tárgyaltuk meg.

2. *Sociális tanulmányi körünkben* hat összejövetelt tartottunk a következő kérdések megbeszélésével 1. Egyházi öntudat, 2. Nemzeti öntudat, 3. Önmegtagadás, 4. Sociális életünk szentsége, 5. A lelkész alkoholelles programja, 6. A lelkész feladatai kisebbségi életünkben. A megbeszéléseket (az előadások sorrendjében Pálffy Károly, Vajda István, Sass Kálmán, Szűcs János teológusok) Deák Ferenc ref. lelkész és Dr. Sul yok István az „Ellenzék“ szerkesztője vezették be. Ide vehetjük még azt a megbeszélést, amelyet a nagyenyedi ref. tanítóképző intézet tanulóival való megegyezésünk alapján a tanító és lelkipásztor viszonya felett folytattunk. E megbeszélésünk eredményének főbb pontjait levélileg közöltük a tanítóképző intézet növendékeivel, akik e kérdés felett szintén megbeszélést folytattak. Sociális körünk két kisebb kirándulást is rendezett a helybeli gimnázista-, inas-bibliakörök és a konfirmándus ifjak részvételével.

3. *Misstói körünk* munkája az erdélyi középiskolás kereskedő és iparos tanonc és falusi ifjak bibliakörök által való

megszervezésben folyt le. 15\* különböző városban és falun működő ifj. bibliakörrel tartottak fent érintkezést látogatások, levelezés, ifjúsági konferenciával és ifjúsági lapunk, az Ifju Erdély által. Minden ilyen velünk kapcsolatban álló bibliakört az év folyamán meglátogattuk 2—3 kiküldöttünk által, akik bibliakörök, előadások és megbeszélések tartásával erősítették az egyes tagok lelkét. Ifjúsági munkánk egy másik eszköze az egész erdélyi tanulóifjúság számára rendszeresen tartott ifjúsági konferenciáink. Két ilyen konferenciáról számolhatok be. Az egyiket a múlt év július 11—18-ig Magyarón, a másikat ez év április 7—11-én Nagyenyeden tartottuk folyton növekvő érdeklődés és létszám mellett, ez utóbbin 71 középiskolás diák és iparos tanonc vett részt. Különösképen kiemelem, hogy nálunk eddig a Krisztus evangéliumán kívül semmi sem tudta egy táborba állítani a középiskolás diákat az iparos tanonccal. Valami nagy dolgot jelent az, amikor együtt játszott, beszélgetett, énekelt és imádkozott a középiskolás diák az iparostanonccal. A velünk kapcsolatot tartó ifjúsági bibliaköröknek kb. 350 tényleges tagja van. A ref. kollégiumainkban és a gyülekezetekben működő bibliakörök látogatása alkalmával több, mint 2000 ifju lélek előtt hirdettük Isten igéjét. Örömmel jelentem, hogy ez a munkánk nemcsak számbelileg, de a lelkek elmélyülésében is nő. Ennek az egész erdélyi ifjúság között végzett missiói munkánknek célja az, hogy az erdélyi magyar ifjúság Krisztusban találja meg élete célját és az Ő Evangéliumában a maga erejét, hogy a keresztyénség az ifjúság számára necsak a vallásórák unott tantárgya legyen, hanem élet és életminőség: Krisztusban legyen ifjává az ifju Erdély.

4. Következő munkakörünk *iratterjesztésünk* munkája, amely keresztyén szellemű és az igazi nemes kulturát szolgáló könyvek, iratok kiadásával és terjesztésével foglalkozott. Ez évben saját kiadványunkként kiadtuk Veress Gábor Chorál könyvét, az új énekeskönyv Hozsánna darabjaihoz, az „Élő Könyvek“ c. sorozatban 4 ifjúsági könyvecskét, jelenleg nyomás alatt van Konferenciai énekeskönyvünk, amely 64, eddig erdélyi énekeskönyvben még nem jelent egyházi éneket tar-

\* A helységek neveit lásd a múlt évi elnöki jelentésben (a Theol. Fak. Értesítője 1924—25. isk. évről 34. oldal) Székelykeresztúr kivételével, ahonnan az unitárius kollégium református tanulói bibliaköre ez évben csatlakozott mozgalmunkhoz.



talmaz. (Ha ifjúság közötti látogatásra mentünk, ha konferenciákon megjelentünk, magunkkal vittük könyveinket és a személyes megismertetés alapján is terjesztettük azokat).

5. Egyesületünk *ifjúsági lapjáról*, az Ifjú Erdély-ről örömmel jelenthetem, hogy ez évben előfizetői száma majdnem megkétszereződött és tartalma megtalálta azt a hangot, amellyel igazán szolgálhatja a maga céljái: az írott szóval szolgálni mindazt, amit az egyesület a különböző munkaköreiben megosztottan végez.

6. Külön kívánok egy pár sort annak a munkánknak szentelni, amelyet *a kolozsvári gyülekezetben* végeztünk. Egyesületünknek 22 tagja vezetett vasárnapi iskolai csoportot, 8 tag inas bibliakört vezetett, ötön a ref. kollégium tanulói között vezettek bibliaköröket. A helybeli templomokban öt alkalommal tartottunk vallásos estélyeket, amelyekkel az egyházi és gyülekezeti öntudat felébresztésére kívántunk hatni. Egy tagunk, mint egyesületünk képviselője, tagja volt az egyházközi belmisszió bizottságnak.

7. *Diákszövetségi munkánk* tovább folyt a kiépített keretek között. A tanév elején négy összejevetel keretében a helybeli magyar egyetemi hallgatók előtt ismertettük a világdiákszövetség eszményét és munkáját. A Világdiákszövetséggel mint a világszövetség romániai szövetségének magyar tagozata tartottuk fent a kapcsolatot. Mint ilyen rendeztünk a múlt év szeptemberében Sepsiszentgyörgyön a bukaresti és jasi román szövetségek részvételével a romániai szövetség szokásos országos konferenciáját, amelyen román diáktestvéreinknek hirdettük az evangéliumot és a keresztény kultúra eszményeit. Kiküldöttünk által, aki beszámolt egyesületünk munkájáról, képviseltük magunkat a világdiákszövetség dél-kelet-európai csoportjai rendes évi konferenciáján Bulgáriában Bania-Kostenetzen. Az elmúlt nyár folyamán egyesületünk több tagja vendégként résztvett a M. E. K. D. Sz. tahii konferenciáján és a magyar ref. theol. szövetség dunavecsei konferenciáján.

8. *Pénztárunk állásáról* a következőket jelenthetem :

Év végén készpénz	2762
Követelésünk . . . .	<u>27442</u>

Tiszta vagyón 30204

Ehez járul még iratterjesztésünk ez évi jövedelme, amelyről az elszámolás és a tiszta jövedelem megállapítása nem történhetett meg.

Ezekben számolhattam be nagy vonásokban egyesületünk ez évi munkájáról. A különböző munkákról, konferenciákról és látogatásokról az érdeklődők részletes jelentéseket olvashatnak vagy olvashattak az Ifju Erdély-en kívül a Református Szemle hasábjain is. Ez a két lap hű tükre volt az év folyamán egyesületünk életnyilvánulásainak.

Nem tehetem meg, hogy pár szót ne szenteljek az őszinte hála kifejezéséül az előtt a lelki testvérünk előtt, akit annyiszor felkerestünk alkalmas és alkalmatlan időben támogatásért és útbaigazításért, aki mindig velünk volt, velünk dolgozott, irányított minket. Nagytiszteletű Dr. Imre Lajos professzor úr, itt ebben a testvéri gyülekezetben fogadja szívesen ezt a pár szót tőlünk, ez ünnepélyes bizonyágtétel a mi részünkről amellet, hogy nem volt teljesen hiábavaló az a sok drága idő, amely alatt lelkipásztorunknak éreztük személyét. Aki az igére tanítaték, annak közölnie kell minden javát tanítójával (Gal. 6:6).

Megkíséreltem felmutatni, mit végzett egyesületünk egy esztendő alatt. Kegyelmi idő áldott percei peregtek le ez alatt a soha vissza nem térő multba. Sok alkalommal állott közel hozzánk az Úrnak Lelke, és keresett minket a mennyei aratás számára, akart egyesíteni a szentek közösségébe. Emberi szem alig látja, hogy hol történt változás egy-egy lélekben, de hinnen kell, nem volt hiábavaló a munka. Látásoktól fényes arcok tűnnek fel szemeim előtt, látok diákokat, akik imádságban megfürdött tiszta lélekkel távoztak el egy-egy konferenciánk után, egy testnek érzem, ha sok széthuzás is volt köztünk egy év alatt, az egész theológus ifjuságot, egy Lélek uralma alatt rendeződik el szemeim előtt az egész ifju Erdély. Beletekintek saját lelkembe és örömtől elfogódva látom Isten ezer áldását, amelyet az egyesületünkön keresztül adott nekem.

Hiába vannak munkánknak ellenségei, lenézői, akadályozói és csúfolói is, velünk volt Isten Lelke, különben annyi áldás nem fakadhatott volna fel egy esztendőn keresztül. *Ha Ő volt velünk, akkor nekünk igazunk van és munkánknak van jövendője.*

Legyen ez a mondat a munkások számára biztatás, a környösökhöz munkára hivatató szó és az ellenségekre Isten felé nevelő ítélet kiáltás.

Kolozsvár, 1926. június 11-én.

*László Dezső, I. K. E. elnök.*

## Pályakérdések és jutalmak az 1926—27. tanévre.

1. A *héber nyelvből* az I. éveseknek szóbeli nyílt verseny a legjobb haladást tanusítónak jutalma a grófTeleki-alapból 64 lei. A verseny anyaga az egész évi anyag és a Deuteronomium I. fejezete.

2. *Tudományos irodalmi pályatételek* a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból, ezúttal a systematika-theológiából: Szikszay György: Természeti és keresztyén vallás c. dogmatikai munkájának hittani méltatása. Jutalma 500 lei.

3. *Kerekes András* zilahi vallástanár ajándékából 200 lei általa kitűzött köv. tételre Az erdélyi ref. egyház főleg iskolai összeköttetései a schweizi ref. egyházzal kezdettől napjainkig.

4. *A gyakorlati theológiából*: a) A legjobb homilétikai szemináriuml dolgozat írójának és előadójának a Nagy Péter és gróf Teleki-alapból 70 lei; b) Egyházi beszéd I. Péter IV. 1—6. alapján. A Molnár Albert-alapból 40 lei; c) Prédikáció műfordítás (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter-alapból 80 lei; d) Évzáró ima. A Hóry-alapból 20 lei.

5. A *legjobb harmónium-játszónak* nyílt versenyen a Szász Domokos-alapból 140 lei.

6. A *jelenlegi mindkét* holland református egyház alkotmányának ismertetése és összevetése az erdélyi református egyház alkotmányával. A Bartók-alapból 160 lei.

7 *Jutalmak*: Zwingli-alapból 50 lei jeles tanulónak, a gr. Teleki-alapból 24—24 lei a két legszorgalmasabb diáknak, a Deák-alapból 60 lei végzett, szegény, kiválóan szorgalmas tanulónak palástra.

A pályaművek idegen kézzel írva, lapszámozva, bekötve, jeligés levéllel 1927. május 1-én déli 12 óráig az igazgatóhoz adandók be, ugyanott kell jelentkezniök a nyílt pályázaton résztvenni szándékozóknak is. Későbbi beadások és jelentkezések nem vétetnek figyelembe.

A tanári kar, amint eddig is tette, a jutalmazásra érdemes pályamunkák pályadíjait a rendelkezésére álló adományok terhére, a munka érdemessége szerint felemeli, hasonlóképpen a szorgalomdíjakat is.

A tanári kar 1926. június 28-án tartott üléséből.

*Dr. Tavaszy Sándor,*  
igazgató-professzor.